

అమృతము

308563

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడునది

VOL. 2,

జెన్న పట్టణము 1915 సం॥ ఆగస్టు నెల 9వ తేది సోమవారము

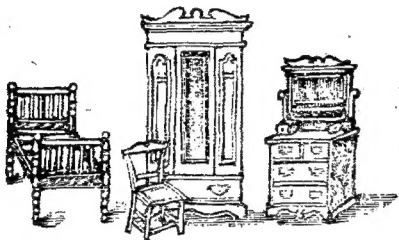
No 112

రంపుటము. ౨

రాక్షస నామ సంవత్సర ఆషాఢ మాస బహుళ చతుర్థి కిర.

సంచిక ౧౧౨

మీకు గావలసిన సామానులన్నియు ఇతర చోట్లకున్న మిక్కిలి సరసముగా నిక్కడ చిక్కునక్కర్లే డెక్కువ వ్యయమేలచేసి కొనెదరు?

డి.పి. రావు అందుకంపెని

కుర్చీలు మొగలగు కొయ్యకనులను జేయు

జనరల్. పేటర్స్ రోడ్డు.

మదరాసు ఎస్. సి.

సచిత్రముగు కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

ఆంధ్రపత్రిక - దినపత్రిక

చందా వివరము.

12 మాసములకు	...	రూ. 15-0-0
6 "	...	" 7-12-0
3 "	...	" 4-0-0
1 మాసములకు	...	" 1-4-0

ఆంధ్రపత్రిక - వారపత్రిక

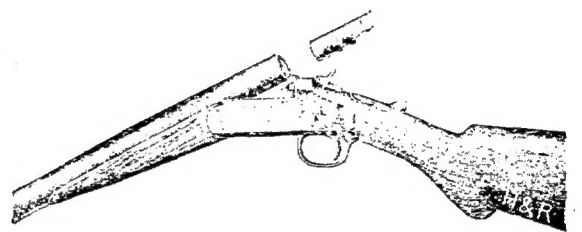
12 మాసములకు	...	రూ. 2-8-0
సంవత్సరాది సంచికతో	...	" 3-8-0

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము.

చెన్నై పురి.

తుపాకులు!

తుపాకులు!

తుపాకులు, రివాల్వర్లు, బోటాలు, మందు

మొదలగు సామానులు మిగుల సరసముగా

విక్రయించబడును. వలయువారు క్యాటలాగులు

ఈ అక్షినుకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

యక. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కో,

12, పావన్న బ్రాహ్మే, మదరాసు.

తయారైనది.

యుద్ధచరిత్రము.

సిద్ధమైనది.

సంవత్సరాది సంచిక!

జి.జి.

సంవత్సరాది సంచిక!!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమయినది. ఆ సంచికయందు విద్యానంతరైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేవ, ప్రాచీనతీర్థి దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హింజాత్మ్యధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడియుండుటయే కాక నిపుడు లోకమునంతయును కలవలసిన మహాసాగ్రామచరిత్రము సముత మిక్కిలి విషయము లతో ముద్రింపబడినది:—

1. జర్మని, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, అస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు పక్షకారణములు; 3 యుద్ధ వ్యూహములు, వానిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వానిపటములు; 5 దుర్గగుల్మ నిర్మాణము వానిపటములు; 6 నానా రాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధ ప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దెలుపు 400 పటములు దీనియందు ప్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములందఱుగ నుండగలదు. పెద్దయాకృతీయందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేఖరైన లోకమాన్య కోపాలక్ష్మ్య గోఖలేగారి రంగుల పటమును చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినది,

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	నెల	0	8	0
" అర్ధసంవత్సర "	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక కి మాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
అర్ధసంవత్సరములకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు పేరుగ వసూలు చేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బావుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగవచ్చును.

దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడినవి.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిపేట, మదరాసు.

ఆమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము జేలకుజేలు విక్రయము.

సీసా 1 కి 0-4-0 అణాలు మాత్రమే.

పంచభాష చీటి మాదికొనిన మోసము గలుగదు.

AMRUTANJAN

Best Indian Pain Balm.

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోల్ల నొప్పును.

పొట్టపునొప్పుల నొరవోలును. పొట్టపోల్లను

వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసన గలిగి యుండును.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

ప్రతి ఇంటి నుండదగిన చవుకయైన సైన్యసహాయము

గోరోజనము తులం 1 కి రూ. 5-8-0

అమృతాంజనం డిపో, బొంబయి, అంబే, చంద్రాపురము.

పాపిరముడెట్లు ఒకసారికి ఉపయోగించదగినంతమాత్రముగల ఒకబుడ్డి త్రెయ్యి ఇనానుగా పంపబడును.
 ఈ సీసా 1-కి రూ. 1.0-0 చూపసీసాలకు 2-10-0 ఏ.పి.భిల్లు వేర (ప్రతి బిల్లరుకు కాపాటుగో వేరవును.)
 పోస్ట్ ఏజెంట్లు:—అంగ్లో ఇండియన్ డ్రస్ అండ్ కలెక్టర్ కంపెనీ, నెం. 153 జూమాయీనీరు, బా.బి.యి.
 మద్రాసు ఏజెంట్:— శేతా ప్రభుత్వమ్ మూరీ, నెం.23, చె నాబాబ్ రోడ్, పూరింగిపూరు, మద్రాస్.

జాబులు.

విశేషముల ప్రకటన

ఒక మాత్రము:— దయచేసి విషయనిర్ణయమునకు వచ్చి పేదల ప్రాయము
వి. సుబ్బారావుగారు:— ఈ గ్రామమునందలి వారు గొప్ప
పట్టణముల వారు తమ యుద్ధముల వూరి గాని ముఖ్యమున
పు. చ. సి. బంగళా వారి:— సంతకము లేవు
అంగలూరు:— మేము కడప జిల్లా లెండిన కలనూరు
గ్రామములను గ్రామీణులను గమనింపవలెను

I
వైద్యులు జాబు.

ఆంధ్ర
ఈ నెల 1 తేదీ రాత్రి మా పేటలో నొక వివాహము
జరిగింది. అందు కుమారుడు 12 లేక 18 సంవత్సరముల
వయస్సునందున్నాడు. వయస్సు సంతోషము కలిగియున్న
వయస్సు అంతయు యున్నది. అదేదన, వయస్సు వయస్సు
యము. వారు ఇతర పట్టణ వాస్తవ్యులుగా నుండుటచేటి
వారి వయస్సు వారు బాటగా లేనందుచేత వారి వయస్సు
నిష్కర్షగా చెప్పటకు వీలులేదు. కాని వారి ముఖవర్ణమును
బట్టిచూడగా వారి ఇష్టము నుమారు 40 సంవత్సరములంద
నయ్యెను. ఇందుకు కారణము వారికి తల్లిదండ్రుల వాతము
వయస్సు బంధువుల వాతములు కలుపుకొని గ్రామవాసమున
వయస్సు వారికి జన్మించుటకు అవకాశము గాదు 2000 రెండు
శేల మాత్రములు కలుపుకొని యిచ్చినట్లు వివరము కలదు
నిజమయినట్లు. ఆ వారికి తల్లిదండ్రులు ఆ మేనాస్థియు
ను మోచించి యుండియుండెను. ఈ విధమున వయస్సు
కనుక వారు అవిషయము లేక మాత్రమునను అలోచించి
యందుని వాస్తవ్యులు, వారిదాంపత్య పౌరుషము విషయము
లో అంగతి భగవంతుని యెఱుక. మన ఆంధ్రనేతమున.
నిజము కల్యాణ కుటుంబములు అనుగంటు లేదని చెప్పటమిది
యొక గొప్ప భాగ్యముగా నున్నది. ఓ సోదరుడు తల్లిదండ్రులు
ఓ సోదరులు పొందెదరు యులారా! ఓ సంతోష సంపూర్ణ భాగ్య
లములారా! వైద్యులందరి కల్యాణకరములు అనుగంటు
నంత ముందించి భవానామకములను సడలించుకొని తమ
పుత్రపుత్రికాదులను అనుకూల దాంపత్యమునూర్చి సంపూర్ణ
భాగ్యము చేయవలెనని నమ్ముచున్నాను. లే. జ్ఞా. సు. రా.

II
వైద్యుల వైద్యకళామండలి యాదార్యము.

ఆంధ్ర
కులములు అన్నిటిలోను వైద్యులు తెలివినవారనియు
భవార్థవచనము అనియు వాడుక. ఈ వాడుక నేటివరకాయన
బోలియున్నది. భవార్థవచనమేదో వాడుక భాషలకు చెల్ల
దగియున్నది. వారు తెలివితేటలందును వర్తకమునందును వన్నె
కెక్కియుండిరి. ప్రస్తుతపు వైద్యులన్నవో తమయొక్క వైద్య
వర్తకముయొక్క పాఠశాలలను, గుజరాతీలకు, కతీయవా
నీలకును కళకలచి చిన్న వర్తకము అనగా చిల్లరకాణము గట్టి
గా పట్టుకొని తమ వేతనమును యుంచుకొనిరి. ఈ విధమున వైద్య
తమవైద్యులకు భూమి, విద్యయు వర్తకవిద్యయు చెప్పించక
చిన్న తనమందే విద్యనుగని తమ చిల్లరకాణములందు ప్రతే
వైద్యుల తాము సంపాదించి కొద్ది రకములు భాగముమేళములు
మొదలగు వర్తకములు చేసి తమవైద్యులను వీధివారిచేసి సం
ఘమునకు అనుకూల కలిగించుచున్నారు. ఈ విధమున ఈ గ్రా
మము కాలములు వామలి కలయ్యగారు అల్లరికిపెరిగిన ఆంధ్ర
వైద్య సుమారు రు 30 లుండవచ్చును. వట్టి భాగ్యముమేళముతో
తీరకొని వైద్యుల యెడల విద్యులవారికి కోపమువచ్చుననియో
లేక వైద్యులను నుద్దించుటకో యెందునైన నేమి యొక భాగ
ముమేళమునెట్టిచి. చామ ద్రావణముగాని తమ తమమునమేళము
మానునని బోధచేయవలయును వారిమందునుమండిరి.
వారికోరుకు వైద్యుల వైద్యులగు గలది లక్ష్యరనిహముగా
యను, గుడిమెట్టి ద్రావణముగాయను, తవాపున్న యుగారును
మాత్రమే అప్పుగారును, ఇంకను కొందరు పిన్న వైద్యులు
వేడుక గా బయలుదేరిరి వైద్యులవారు అందరు వైద్యులు
యొక్కయు వర్తకము తెలిసినవారును అయియున్నారు. వీరు
వైద్యుల దుష్ట నృపులు తెలిసినను, వారి మేళములకు పసి
వాండ్రులు వైద్యులందే మానిపించుటకు బయలు వారికి వారి
మాపుచున్నారోయో తామే బయలుదేరుట భర్తయుగా దోష
లేదు. మించి వారికి ఆలోచన యేల. ముందెప్పటికైనను వీరు
వైద్యులందుగని ప్రార్థన. ఈ సంవత్సరము జనవారము స్వామి
వారి కల్యాణార్థమునకు మేళము మానిపి నుమారు రు 30
రు 40, లు కలకాలమునకు ఆదాయము చేసి మహారాజు
వారికి సంతకముగా వైద్య మహాసభకు కీర్తిదేచ్చిరి. వీరి
భూమి యెడల వీలయిన వైద్యులు వాగుడదెదరి ప్రార్థన.
మీలే వాడి.

చెంగల్పట్టణ వ్యవసాయము.

II
(ఒక కిరీతును)
(జూలై 29 వ తేదీ శేషము)
దంపతులు.

దంపతులను సారవంతములను సామాన్యముగ
వారుపోసి వాటుచును. దయచేసిన మల్లలో విత్తులను పైకి
వైచేయుటయు గలదు. వారునుదీని దయచేసి విత్తులను
మొక్కకట్టి చల్లుటయుగాని మెట్టవారు పెండువద్దలి లేదు.
వారునుదీలో విత్తులను ఎకరమునకు రు 1 మొదలగు విత్తు
కయలు (అనగా 150 మొదలు 240 మొదలువరకు) చల్లు
దురు. ఇంకవలన వారు మిగుల నొత్తయి పీచువలె బలపీచ
యగ నుండును. వారు 10, 12 మొక్కల నొక్క గుత్తగ
వాటుచును. ఒక్కొక్కప్పుడు 2, 3, 4 వాటుటయు గలదు. వా
టిని పీచుటకన్న మొదలగు పయలు సామాన్యముగనే చేయు
దురు. వారువారిని సారవంతముగోసిన వాటునే దయచేసి
చల్లుచును. లేక వారుచేసి వాటుచును.

వారువారిని సేల నొక్కప్పుడు మూడవ పంట
నుగూడ వాటుటయు లేక దీనికి బయలు వోడినై నాటు
దురు.

ఈ తిరి సర్కారువారు చెంగల్పట్టణ జిల్లానుండ రైలు
మీద చెప్పేపుర కేసును ప్రయాణము చేసినను మార్గమున
వరదైరు కొంత తేలిదనము, కొంత గుండెదనము, కొంత
కోతకు వచ్చుచున్నదియు, కొంత కోయించున్నదియు, కొంత
బడినదియు, కొంత సేల మరల దయచేయబడినదియు వాచి,
చెంగల్పట్టణ జిల్లాలో కాలభేదము లేక ఎల్లప్పుడును వరదైరు
చేయబడుచుండునని యిట్టి ప్రాయశాసనముండును. కాని యచట
గూడ కాల భేదము లేకపోలేదు. సారవంతములను పంట
లే గాక మూడవ పంటనుగూడ నప్పుడప్పుడు వైచేయుటచే
తను ఆయావైరులు కోతకు వచ్చుటకు పట్టు కాలమునందలి
కృత్యములచేతను ఎల్లప్పుడును సేలయందు అన్ని స్థితు
లందు వైరులుగా గాన నగునే గాని, ఆయా రకములు
వాయు కాలములు తప్పించి వైచేసినయెడల వాగుగపడవు.
గొరుతోచులరకములు ముందుగ ఆగట్టు సెట్టెంబరులలో జల్లు
బడును. ఇది సేలయన జనరీ, సేలలలో గోతకువచ్చును. దయ
చేసి జల్లురకములు సెట్టెంబరు అక్టోబరు సేలలలో జల్లుబడును.
వారుపోసి వాటుచున్నలో అక్టోబరులో వారువాటుచును. ఇది
ఫిబ్రవరిలో సేలలలో కోతకువచ్చును. దీ సేలయలలో కోసిన
సేలలలోగాని, అదివరకు వైరు సెట్టెం సేలలలోగాని దీ సేలయ
లో రెండవ పంట సాగుచేసినయెడల సేలయ వీటిలో మే సేల
లలో కోతకు వచ్చును. జనరీ సేలలలో సెట్టెం వారువైరు వీటి
లు మే సేలలలో కోతకు వచ్చును. ఏప్రిల్లో గోసిన సేలలలో
గాని రెండవ పంట సెట్టెం సేలలలోగాని జనరీవైరు
ఏప్రిల్లో వాటియెడల జూలైలో కోతకువచ్చును ఇదియే
మే జూలైలో వాటియెడల ఆగట్టు సెట్టెంబరు సేలలలో
గోతకువచ్చును. ఇట్లు ఏప్రిల్ 1, 2 నెలలు తప్ప తక్కిన
సేలలన్నిటిలోను ఏదోయొక రకపు వరకోతకు వచ్చును నే
యందును. కాని ఆయా కాలములలో కోతకు వచ్చినవి వేర్వేరు
రకములు. ఇట్టి ప్రతేషమున సేలకాలమును వైచేయుచుండు
టకు తగిన రకములు లభించు కృష్ణా గోదావరి జిల్లాలులోనలె
ఒకటి రెండు సేలలలోనే దయచేసి వాటులనెప్పుడెడల
వారివారి ద్రుదగుటచే రైతులకొరకయో గట్టును సంభవిం
చును. ఇట్లు వా కాలములందు దాయారకములు వైచుటకు
శికోస్తాది స్థితిగతు లమరియుండుట సేలయొక్క నిస్సారత
కును, కూలివాండు లభించుమిరి బయలు సేలయకు ప్రసా
దించిన యరకులతో ముని చెప్పవచ్చును. చావర్లకోట వ్యవ
సాయ స్థానమును ముఝాగా వైచేయు కాలమునకంటె
ముందుగ చావర్లగిన దభవారము లేవైన లభించు వాయుని
యొన్ని రకముల వరకు పట్టుకొని దేచ్చి వేడించినను ప్రయో
జనమే లేకపోయెను గదా!

చెంగల్పట్టణ జిల్లాలో సేలలు స్వయంసిద్ధముగ సారవంతము
లని యిదివరలో వ్రాయబడెను ఇట్టి సేలలలో 1, 2, 3 పంట
లను పండింపవలెన్న సేలకు తగిన సత్తువచేయుటకు రైతు
లెంతకష్టపడవలసియుండునో మోచించుచు. వైరుసెట్టెం సే
టిలో గోంజెయింక గుండలియుండును. సస్యములకు వలయు
సారవంతము వైరుపుట్టిన సేలలకలెను. సామాన్యముగ
బూడిదకట్టలలయల, మొదలగునవి చేరవ పశువులయెరువు
అందుండు చేడయొక్క పరిమాణమునుబట్టి బండికి 2 రూపాయలు

మొదలు 2 రూపాయలవరకు అయ్యుచుండును. ఇది యొకను
దూరప్రతేషములకు బోయి కొని తేవలెను. ఎరువులకు గిరాకీ
పొచ్చుటచే సేలలేనివారు సహితము, వాటలలోను పంటల
లోను పశువులలోను వేదను ఏకగ్రానివచ్చి యొకవోటవేసి,
వాలో పరిమాణము వృద్ధియగుటకు ప్రతిచెట్టుకొంద రాలు
అకులను మిగుల ప్రధానము చేసి పోగుచేసి కలపదురు.
కావున నిచటి వాటలరకములను పోటలను, అకురాలు
కాలమున కొంద అకు లేనియు లేకుండ నెప్పటికప్పుడు
మిగుల పరిశుభ్రము గ దుడువబడుచును.
దయచేసి వాటు సేలలలోను, విత్తులచల్లు సేలలలోను, వారు
మల్లలోను వేవమొదలగు చెట్టులొట్టు మిగుల దూరప్రతే
షములకు గూడ బోయి తోలకొని వచ్చి వేయుదురు. వేవలొట్టు
తక్కిన జాతుల లొట్టుకంటె బ్రతేషముగ నెంచబడుచున్నది.
ఈ ప్రతేషమున, మివాటుల తోలకొనిన పిమ్మట 2, 3 నెలలు
దాటి జరుగుటచే జనము జీలగు మొదలగునవి పచ్చయెరువు
కొరకువెంచి యుపయోగించుట కెక్కిన నీలలగు అయి
నను రైతుల కీ విషయము తెలియకపోవుటచే నీవద్దలియదు.
ఇట్లు స్వల్పవ్యయముతో సేలకు గత్తువేసికొన వచ్చునని గ
సంవత్సరము లేకరి కొందరు రైతులకు బ్రతేషముగ జూపి
యొందెను. సేలకు సత్తువచేయుటకు పశువుల యెరువు
గొట్టెంబరుండ, వేవలొట్టు మొదలగునవి చాలవచ్చును, వ.
సిండి, ఆముదపుసిండి, వేరుసెనగిసిండి మొదలగునవి అప్పు
డప్పు డుపయోగించుటకు చుండును. పట్టణసమీపమున అనగా
10, 15 మైళ్ల దూరమునకు 'పట్టణపుయెరువు' (మహమ్మల్
పురీషము) అనునది విశేషముగ నుపయోగించుటకు చున్నది.
దీనికి బండి అడ్డెలో చేరి బండికి రూ 7 ల వరకు వ్యయ
మయినను దీనివలన నెక్కిన పంటకుటచే దీని నే విడువక యుప
యోగించుచున్నారు. తోస్స వాగుచేయువాపులలోనుండియు,
క సాయిదు కాణములనుండియు, గొట్టెంబరుబంధమునబామ్మ
మొదలగునవిగూడ కొన్నివోట్ల నుపయోగించుటకు చున్నవి.
ఈ ప్రతేషమున రైతులొక వ్యయప్రయాసల కొద్ది
సెట్టుటకు దగిన ప్రోత్సాహము కల్గెననియోయ్యును. భాగ్యము
వెల చెప్పేపురలోను ఇతర ప్రతేషములలోను నంతగా భేదింపక,
సోయినను గడ్డి వెలలో నెంతయో భేదము గలదు. చెన్నై
జమున వన్న కాలమున బండి 12 మొదలు 20 రూపాయ
వరకు నమ్మును. ఒకప్పుడు (కరవుకాలమున) ఒక నిండుబండి
40 రూపాయలకువైగా వెలసాయుండుట లేకరియాయెను.
కావున నిచట రైతులు పశువులను కొద్దిగ నుంచుకొని బాగ్రత్త
గ మేపుకొని, గడ్డి ననువుచేసికొని విక్రయించుట వలరనే
మర వ్యయప్రయాసలకు దగిన ప్రతిఫలము నంద గలుగు
చున్నారు. గడ్డికొరత వెలయే లేనియెడల నీ ప్రతేషమున వరి
పాగు లాభకరముగ నుండుటయే యరుదగును. (సప్తే)

కడప జిల్లావారులు.

సోపాకము:— బట్టెలుతాలాకాలో ఆచ్చటకు
సోపాకబాధ విచ్చుంబించి విశేషముగా జనమును మోచి
చున్నది.

విచారకరముగు మరణము:— బట్టెలుతాలాకాలో
తంబల్ల పల్లె గ్రామవాస్తవ్యుడైన యొకకాపు తన భార్య
గూడ నేద్యమునకై పొలముకుపోయి యుండి సాయుకాలవ
తిగిరవచ్చుతరి సగిలేని దాటుకప్పుడు వైసిల్లవచ్చు నూచ
కనుగొని ఆకాపుభార్య త్వరపడి గట్టుచేరింది. తనకనదు
చుండిన ఆకాపునెత్తిమీద నుండిన గింజలములు ఆనీళ్ల త్రో
పుకుపల్ల ఏటిలో పడినది. దాకై పాటుపడవలదని భార
యెంతనివారింపినను వినక భాగ్యావేత్తుడై మూటను తీ
కొనుటకుగాను ఆకాపు వంగినప్పుడు ప్రవాహ మెక్కినప్పుడు
అతనిని కొట్టుకొనిపోయెను. మరునాడు సుమారు 6 మైళ్ల
దూరములో అతనిక శేఖరము తేలికట్లు తెలియవచ్చినది.

రామచంద్రాగ్రంథములు:— "రామచంద్రాగ్రంథములు"
కాలో దొంగల యుపద్రవము ప్రబలింపినది. ఇటీవల నే
వోటి తాలూకా గుండలెచ్చెరు అనే గ్రామములో గడ్డి
వారు రాత్రి 9 ఘంట లప్పుడు సుమారు 20 మంది గ
కట్టెలు మొదలగు మరణకరమైన ఆయుధములను భరింప
రాళ్లవర్షము కురిపించుచు యమ్మగారు సుబ్బయ్య యను
వర్తకుని యింటిలో జొరబడి సుమారు 1000 రూపాయల
వెలగల సొత్తులు యెత్తుకొనిపోయిరి. వారిలో ఆర్థులమాత్రం
పట్టుపడి విచారణలో విడుదల కాబడినట్లు తెలియవచ్చినది.

సంకర నాటకము

మదరాసు యుద్ధ వర్ధంతి సభ: ఆగత్య సమస్యను గురించి.

సభాకార్యనిర్వాహకులయశ్రద్ధక

పత్రికావిమర్శనము

ఆకృత్యోపన్యాసము

జీవితము.

పి. శంకర నాటకము గాను మొట్టమొదట చెప్పి పురికి 1870 సం॥ వచ్చి. ఆ సోపానముల ద్వారా దివ్యుని యంతముంది మళ్ళీ ముందుకు. అంతచేత ఈయన జనులకు క్రొత్తవాడుగన, జనశ్రీయనకు క్రొత్తను నుండిరి. మతమునకు న్యాయశాస్త్రములో పాండిత్యముగల గొప్పగొప్పవారందఱుండుటచేత, తక్కువ బుద్ధిగలవారికి దప్ప యితరులకు న్యాయవాదములో గౌరవమును బొందుటకు వీలులేవనడెను. అయినను వీరికి మొదటినుండియు తెప్పగా నాలోచించి చక్కగా విప్పి తెప్పై వ్రేలుపుట్టి పిరికి గలదు. ఈ సమాజ గుణమును గుర్తించి 1879 సం॥ వీరికి కారణమువారివత్తున న్యాయవాది యుద్ధాగమొసంగబడెను. ఈ యుద్ధాగమునకు నియోగింపబడినవారిలో వీరే ప్రథమమౌదువులు. ఇట్లు ఆరేళ్ళ కాలమున కేలబిందిన సుపరమాగౌరవము వీరిపేరు ప్రతిష్ఠల నల్లివల్ల న్యాయపండితీ వీరిపాదములను నినుమడించెను. వీరు 1898 సం॥ అమరావతిపట్టణమున గానింపబడిన జాతీయమహాజనసభకు సభ్యులుగనుండినీరి యువన్యాసము గుర్రుకొడు. రాజభక్తితో బాటు నిర్భయ దేశభిమానమును గూడ ప్రకటించు రాజనీతిజ్ఞులలో వీరికొకరు. 1903 వ సం॥ వీరికి ఉత్తమ న్యాయజేత్రపదవిసంగ బడెను. వీరినిప్పటి పాలకులు, న్యాయజ్ఞానులు, సత్కారణమును నేటికి తెలియవు. వీరి ప్రధాన గుణము స్వంతత్రాభిమానము. ఇట్లు వీరి సంఘ సంస్కార బాధ్యులగునను గూడ వ్యక్తమగుచున్నది.

తంత్రివార్తల మూలముగా దేశమంతటికి తెలిపిన ప్రకారము, మదరాసు యుద్ధవర్ధంతిసభలో సర్. శంకర నాటకము గాను ప్రధానపాత్రగానుండ వలసియుండెను. కాని, ఆసాయంకాల ముపవాదింక బడవలసిన తీర్మానమాయనకు ప్రత్యామ్నాయము మరియొక పెద్దమనుష్యునిచే నుపవాదింబడి నది. ఈక్రింద ముద్రించిన న్యూస్ బ్యూరోవారి తంత్రివార్తలవలన కనిపితులు సంపూర్ణముగ వివరములు కాగలవు:—

మదరాసు, ఆగష్టు 1:—నిన్నటి యుద్ధవర్ధంతి తీర్మానము సర్ శంకర నాటకము గానిచే నుపవాదింబడవలసి యుండెను. దాని నుపవాదించు విమర్శకు గాడ్ గేజెట్ గాన తేది నపుడు విశేషించి సర్ శంకర నాటకము గాను నె నెటు ప్రకారములో చూడవలసివచ్చెను, అందఱు నాశ్చర్యమయ్యెను. దురదృష్టవశమున ప్రమాదమేదియో కారణముగా సర్ శంకర నాటకము గాను సభకు రాగూడక పోయెను. శ్రీమద్భూతగాను విశవరూపి. బాగ్యూతితో విచారింపగా, సభాజీకాపితములకు నీలవర్ణపు టిక్కెట్లును, క్రిందవీరులకు రక్తవర్ణపు టిక్కెట్లును, రెండవవిధములైన టిక్కెట్లు పంపబడినట్లు కనబడచున్నది. సర్ శంకర నాటకము గానికి మేరీపురస్కారముగిగాని కార్యదర్శి యుద్ధమండిగాని యేదిగనైన టిక్కెట్లును వచ్చి యుండలేదు. ప్రాకారద్వారపాలకత్వము వహించిన యొక సార్వేట్టు, ఏనుగు టిక్కెట్టులేదు. కనక మీరా నాటకమున లోనికి పోగూడదు, మరియొక ద్వారమున పొందెను సర్ శంకర నాటకము గానికి దారిచూపెనట. తనకు దారిచూపబడిన ప్రకారమున హాటకుండ సభావేదికకు పోవుచుండ, ఎవరో యాయనను టిక్కెట్టు చూపుచున్నదిగాని; ఆయన టిక్కెట్టు లేదనగా ఆయనను సభావేదికవైకి పోగూడదని; ఆయన యెవరైనదియు ఆసాయంకాలపు సభలో నేను చేయవలసినదిగాని తెలియక పోయెను. సభాభవనమునండి వెనక్కిపోవుట తప్ప, ఆయనకు గర్భిం తరము లేకుండెను. టిక్కెట్లు యేర్పాటు కలుగని మతికొందలు పట్టణముల విషయమునకూడ నిట్లే జరిగినదిగాని కొన్ని విషయముల యనంతరము వారిని లోనికి రానిచ్చి.

తదనంతరవార్తలు:—నిన్నటి సాంస్కృతిక సభ సందర్భమున సర్. శంకర నాటకము గాని యాగం త్య సమస్యను గూర్చి విమర్శించుచు, హిందూపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—

“హిందూ పత్రిక టిక్కెట్లు గలవారు మాత్రమే రావచ్చునని ప్రజలకు తెలియక పోయెను. ప్రకటించబడలేదు. టిక్కెట్లు ప్రజలకు తెలియక పోయెను. కాని కొన్ని రిజిస్ట్రుకు టిక్కెట్లును కొన్ని ఫోటో ఫారము టిక్కెట్లును వ్యక్తులకును క్లబ్బులకును పంపబడెను. వాలంటీయర్ గార్డులకు సంబంధించిన యూరోపియను యూరేషియను భటులు, టిక్కెట్లు పంపించి టిక్కెట్లు గలవారిని లోనికి విడుదలకై హిందూనుండుట్లు నియోగింపబడిరి. అరణ్యకృత్యములను నెలవేర్చుటకు మేరీఫ్ గాని ఆయన హిందూలలో నొకడైన గాని హిందూలేదు.”

మదరాసు మెయిలు పత్రిక: యీక్రింద ననుకరింపబడిన విధముగా ప్రస్తావించెను:—

“ఆయనకును ప్రవేశాధికారమున నియోగింపబడిన యొక యుద్ధాగమికి వివేచనస్పృహగలగుటచే, ఈ కార్యలోపము కలిగినది. ఆయన వెనక్కిపోవుట బదులుగా, అక్కడ నసంఖ్యాకులుగాను, యుద్ధాగములకు గాని కారణములు లభించిన పౌరప్రముఖులకు గాని యోమాట చెప్పింపవలసి యుండవచ్చునని మేము తలచుచున్నాము. ఆయన వెంటనే గుర్తింపబడి తుహపూర్వకముగ సభావేదికమీదికి తీసికొనిపోబడి యుండును.”

మదరాసు టైముస్ పత్రిక యీక్రింద నుదహరింపబడిన విధముగా చెప్పుచున్నది:—

ఈసంగతి మిగుల శోచనీయముగాని సర్ శంకర నాటకము గానికంటె సుమితముగ ప్రవర్తించి యుండవచ్చునని యూహించుచున్నాము. ఆయన యీసంగతిని తీవ్రముగ గ్రహించక హాస్యాస్పదమైన నుద్దేశ్యకరమగిడించి, మేరీపు గానియొక యుద్ధాగమిగాని కార్యవర్ధంతిసభకు హాటకుండ పోయెను. నిర్భయముగా, అరణ్యకృత్యము సర్ శంకర నాటకము గాని వేకాపితములని ప్రకటించుచున్నది. ప్రస్తావించి యుండును.”

ఇండియన్ పేట్రీమిట్ పత్రిక యీసంగతి ప్రజలకు తెలియకుండ టిక్కెట్లు నేర్పబడుటవలన కలిగినదని నిరూపించి యీక్రింది విధముగా వివరించుచున్నది:—

“ఎందుకొకటేమిట? టిక్కెట్లు నేర్పబడిన సభా ప్రవేశమునై పరామర్శి చేయవలసి మదరాసు వాలంటీయర్ నియోగింపబడిరి? ఈయనకు పత్రికలలో నేల ప్రకటించబడలేదు? అత్యంత స్పృహతోనుండు గలవారికి సమీక్షమేల తెలియబడుటలేదు? పోలీసువారు గాని ప్రాంతపులగాని ఆపర నిమిత్తము నియోగింపబడి యుండునెవల, వారు మన పోలీసులకు నెలుంగుండుటగాని వారిపై వేళి మంటంక పటముగాని తలపించి యుండెను. కాని, ఎవరో యీసాధారణకార్యము నసాధారణవిధముగా చేయబూని దురదృష్టవర్ధవసానమునకు కారణమైరనట స్పష్టము.”

న్యూ ఇండియా పత్రిక విషయములగు గూర్చి విచారించి యిట్లు ప్రస్తావించుచున్నది:—

సర్ శంకర నాటకము గానికి ఫోటో ఫారము టిక్కెట్లు పంపబడలేదు. ఆయన లోనికి వెళ్ళి విమర్శించుచు న్యాయములలో ప్రవేశించెను. మొదటినుండి నిరాకరింపబడెను. అంతకు వెనక్కిపోయెను. అంతకు తన సరిగా చేయవలసిన విషయమేదో తన ప్రధాన వ్యక్తుల కోరిక యుద్ధాగము గూర్చి తానీ వివేచనము చేయవలసి యుండును గనక మేరీపు ఈసంగతిని గూర్చి విచారించునని యూహించు చున్నాము.”

ఈక్రింద వాగ్దేహింపబడిన సరు శంకర నాటకము గాని యకృత్యోపన్యాసమును గూర్చి వీడరు పత్రిక యిట్లు ప్రకటించుచున్నది:—

“ఈ యుద్ధాగమిచ్చి న్యాయపరములగు ముఖ్యకారణములను హృద్యముగ నిర్వచించునట్టి సర్ నాయకు గాని యువన్యాస మునకొనబడవలసి యంతయు శోచనీయము. ఈ యువన్యాసము బ్రతుకుయొక్క విషయము మౌనదాహ్యుడయిన కల్యాణకృత్యముని నూచించుచు పాపమగౌరవములకు భాజనముగనున్నది. హిందూదేశ పూర్వరత్రుల కళంక మైట్టియు భావనీతికి కేవల నిరీక్షకారణమై ట్టియు ఆంగ్లేయ రాజ్యాంగములయొక్క యహంభావనిశేషమునకు గాక, న్యాయస్వాతంత్ర్యములను ద్వంద్వద్వర్తముల నధరించుచున్నట్లు, హిందూదేశము పోరునలపుచున్నదను సర్ నాయకు గాని యభిప్రాయము ప్రశంసనీయము. ఈ యకృత్యోపన్యాసమును హిందూదేశపరిపాలనా ప్రసక్తియల యాంగ్లేయ రాజనీతిజ్ఞులు గమనించి మనసార పతిచి తత్సాగంశమును హృదయాంతర్యము చేసికొందురు గాక!”

వై నందమంపబడిన యిది వారనిరీక్షకము వలన సర్ నాయకు గాని చేయవలసిన ప్రథమోపన్యాసము దినునకు కలవచ్చును. మొట్టమొదట ప్రస్తుత సంగ్రామకార్యము వలన గలగుచున్న భూకంపమును శత్రువిజయమున గలగు విజయ కారణములను స్పష్టపరచి, తద్వారా కలగు యుద్ధము సాంతముగ నడవవలయునను సారాంశమును గూర్చించెడివారు. శత్రువిజయమున దేశప్రభువర్తక సానము జగ్గుల నిరంకుశాధికార ప్రాబల్యము. దీని వారిండుట విద్యుత్తదృశ్యము. తరువాత మనకుట్లు మనకును ఒకవిషయమగనడచుచున్నది. ఇట్లు సభాకార్యకలాపము మనకొకటి నుద్ధరించుటకు ఆంగ్లేయ సామ్రాజ్య సంక్షణ భారము నిర్వహించుటకును అదనై యున్నది. ఈసంగ్రామము సామాన్యసంగ్రామముల కంటె: సామాన్యముగ వ్యక్తులకు ఆశ్చర్యమైన కారణమున బోరుబడుచున్నది సంగ్రామమునకు అధిక కారణములు గలవు. ఇట్లు అదృష్టవేదమువలన సంభవమైతి. ఈసంధర్భమున సర్ నాయకు గాని మాటలాడ నెంచిరి:—

“దీని సామాన్యమున ముందు చిల్లరసంగతులతో ప్రాధుత్వమును. సరిహద్దు తెగలతోను బలహీనులతోను సమైక్యము నీతి విజయము కానేరదు. స్వల్ప కారణముల వలన, స్వల్పపు అహంకారమువలన నట్టి పోరాటములు రాగలవు. వీరవలన మనమోటియొక్క సంఘభావకత్తి వ్యక్తపడనేరదు. శత్రువుల బలస్వామ్యములకలగా, వారి యనువుల గొనకాయలు వారు మన సోదరభావంతోనా చేరుననశము సృజనకు రాజాల. ప్రపంచాత్మత్వమునడిగి నేడొయొక నిన్ను నేము స్వాతంత్ర్యాని యుద్ధమునకొకట తన మోక్షమునను నెత్తెనునే యున్నది. అట్లు ఆరణ్య రోదనము పరిణమించుచున్నది. ఈ సంగ్రామ వ్యవస్థాసము లట్లుగాక ఆహ్వానక సంఘము. సాంగ్రామిక రాజ్యములలో ప్రతిరాజ్యమును కేవల సాహసరక్షణకార్యము బోరుచున్నది. అంతచేత విజయ సిద్ధంకొంది తన భౌతికమును రహిత పరుచునట యొందె, అపజితయె స్వస్వామ్యమును గొని కొంత గాని గోల్పోయి నిర్భరామానమునకు దలంచి ప్రపంచముఖంబున నుండి మక్రమించుట యొందె, కేవలమౌనము కానగాదు. ఇట్టి తీవ్రతరణము ఏదేశ చరిత్రమునకు నిదనకరమగుచున్నది. యుద్ధాంతముగా ప్రాణాంతమేయియు, ఆగంతుక యణులు తమని కాదనియు, నేదోకేక ఆఖండ వేర్తయు అనంత మూర్తియును పరమాత్మునియెనుట తమ కర్మ ఫలంబును నకభినివేషనియించుననియు ప్రతిజ్ఞమువారు భీతిల్లుచు న్నారు. పోరాటసాకాటమున నట్టియు తీవ్రతరణంబున తత్వేయియు బుద్ధి మాతృతయు, ఆత్మగర్భియను నాకాంక్షించుచున్నాడు. ఎవరిచేతలను వారు పునర్వయము చేసి గతదోషములను దలంచుకొని పశ్చాత్తాపము నొందుచున్నాడు. స్వపరీక్ష వలన తమ కర్మావధిమను వితర్కించుకొని తమ సమర్థతయును నెజ్జు సమర్థతయును స్ఫురించుకొనుచున్నాడు. ఇట్టి సమయమునకేదా,

విషయసూక్తముజేత.

ఆయుర్వేదము - వారి ప్రస్తుతావస్థ	2
మతాగ్రామ కల్యాణి	3
జామిలు, పోల్లములలో కర్మసాహాయము	4
నర్ శంకరనాథుని గారు	5
ప్రధాన వ్యాసములు -	
వార్తాను వదలుట	6
విశ్వ సంగ్రామము.	
జ్యోతిష వాగ్దాన ప్రవేశించుట	7-9-9
కాశ్యపైవారమున సంగ్రామము జరుగుట	"
దేశీయ పరిణామములు	10-11
నర్మపు తంతివాక్యము	12-14-14-14-14
యజ్ఞము కర్మము, వార్తాపత్రిక	18

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ ఆగష్టు నెల 9-వ తేది
సోమవారము

వార్తాను వదలుట.

రుష్యా సైన్యములు వార్తాను వదలినది జర్మనుల కట్టాము ప్రవేశించినారు. ఇవన గొర్రాడుకూడ ఇదేదేశిని వదిలిపెట్టబడినది. నాలుగు జర్మాయములు ప్రయత్నించి యోడి యొకపర్యాయము లక్షలకొలది సైన్యమును పోగొట్టికొని యొకను జర్మనుచక్రవర్తి పోలండురాజధానికి చేరగలిగినాడు. కాని ఆతనికట్టయిపోయి నాతడును విజయధేరితో నగరప్రవేశ మొనర్చుట మాత్రము విసరాలేదు కట్టయిపోయినాడు బెర్లినులోనే యుండినట్లులే వార్తలవలన స్పష్టమగుచున్నది. ఇంకొక కారణము లేపోలేదు. ఒకవేళ కేయజరు గారు వార్తా సర్వసంభారముగా చేజిక్కుకొనియు రుష్యాసైన్యములు విడిగి చెడి యంకితములగు ననియు నప్పుడు వార్తాను విజయ స్థలములతో ప్రవేశించినచప్పుననియు ననుకొనిరి కాబోలు. అట్టి జేమియు జరుగనుదన నన్నిష్ఠానములంకవలె నిచ్చుటను సామూహ్యముగానే వార్తాను వశపరచుకొనినారు. వార్తా జర్మనీకి దొరకులవలన జర్మనీకి లాభమును రుష్యాకు నష్టమును లేకపోలేదు. ఇప్పుటికి జర్మనుచక్రవర్తిగారు పోలండునకు నొక విధముగా స్వపరిపాలనము నిచ్చుట నటించి ఆస్టియాను సంతృప్తి పరచుటకు నాసంతతి రాజుగారిని నియమించి తమపక్షముగా పోలండున పరిపాలన జరిపించవలయు నని ప్రయత్నించుచున్నాడు. కావున జర్మనుచక్రవర్తి పోలండులో కచ్చటికి తన చేతనుంచు భాగమును బెర్లియమునందలి ము ప్రాసనందలియు భాగములనునతె తమకు కావలసిన వస్తువాలము సుత్పత్తి చేసికొనుట కుకయోగింపవలించికొను నడుటకు చూడవలె కావించుచున్నది. రుష్యాపక్షమునుండి చూచినను మిత్రముగలి పక్షమునుండి చూచినను విమూలతపు శత్రులాభనయినను నష్టముగా గొంతుక పోదు. వార్తా దొడ్డనగరము. రుష్యను సైన్యములకు మధ్యస్థానముగా నుపచరించుచుండినది. రుష్యావా రెప్పుడు జర్మనీమీదికి పోవలసివచ్చినను గొప్పయోధాధారమై యుండినది. అట్టిదానిని శత్రువులస్వాధీనము చేయుట నష్టమెయని యొప్పుకొనకతప్పదు. వార్తాలోగూడ ఇవనగొర్రాడు వదలబడుటయు రీగా వదలబడనండుటయు పరిస్థితులనింకను కొంచెముకష్టతరములుగా సూచించుచున్నవి. కాని ఇంత మహాయుద్ధమున నిట్టికష్టము లిట్టికష్టము లొక్కలక్కగాదు. ఇప్పుడున నాలోచింపవలసినది ఈపడినతావు గొప్పదాచిన్న

దా యనికాదు. దీనివలన కలుగనుండు జర్మనసానమేమి? ఇందున బలముయమవదికి నైనది? యను సీరెండు ప్రశ్నలకును ప్రత్యుత్తరము నరసి తెలిసికొందుమేని అనవసరచి త్రభమకు నెవ్వరికిని నొకరిముండదు. జర్మనుచక్రవర్తికి సాధ్యమయినంత ప్రతికారమును జేసియే గ్రాండుడ్యూకు నికలను వార్తాను విడిచివడనుట నిస్సందేహముగా జెప్పవచ్చును. నాలుగు మాసములు శత్రుబలములను తగ్గించుచు తరిగించుచు కొనిపోయి వార్తాయాని పెట్టి నాచూ విస్ఫులాలాడ కుప్పలు తీప్పలుగా ముడియించి వార్తానుండి సైనికోపయోగముగను గ్రతికస్తువును దూరముపివేసి కొంచె మించుమించుగా రిత్తివిజయము కేయజరున కందజేసినాడు. వార్తానువారంతటితాన ముగుటచేత రుష్యావారు మోహముచే నచ్చుటనైన నిల్చి తాను-తలంచిన లోకదిగ్భ్రమము కలిగించువిజయము తనకిప్పు రుల యెవరుచూచుచుండిన కేయజరుగారికి గ్రాండుడ్యూకు ఆశాభంగ మొనర్చినాడు. లీజు, నామూరు, ఆంటవర్పుల పాతములను చక్కగా గ్రహించి చేయగలయంత భంగమును నికొలను శత్రువులకు జేసి తనసైన్యప్రసానముల విడిచి తగ్గించుకొని వాని బలమును చె పుకొనక మరలసిద్ధమయి నిలచినాడు. ఇది శుంతయు మిత్రముండలివారికి తెలిపి వారి యనునతని గొనుచు సలిపిన కార్యజాలము. తొందరపడి తెల్లవ్రాసు చేసివచ్చి కాదు. అందుచేత మిత్రముండలివారికి చూపురంగమున కలిగిన నష్టము మిక్కిలి పరిమితమనియు ననివార్యముగా భవిష్యదాలోచనతో భరింపబడనదనియు మనము గ్రహింపవలసియున్నాము. ఇంతేకాదు కేయజరు గారు పోలండుదేశీయులకు నుపకారము చేయుటను బ్రకటించినందులకు పోలులలోని ప్రముఖుల ప్రత్యుత్తరము ఏమాత్రమును వికాసవంతముగా లేదు. ఆజాతి రుష్యాతోనే గలిసి పనిచేయగలదట! యుద్ధమున కేర్పియో సంవత్సరముల క్రిందట పత్రము వ్రాసిసంతకము చేసి బెర్లియము డొట్టస్యమును నిలువబెట్ట ప్రతిగొని తట్టుకుకా పత్రమును చెక్కికాగితముగా పరిగళించి యాదిన్ని రాష్ట్రపు సర్వస్వాత్మత్ర్యములను సకారముగ నణగద్రొక్కిన జర్మనీని, తమజాతికి చేరిన గొంత భాగమును వేషచునారు. భాషయందు, జీవనము నందు సర్వవిధములను జర్మను జాతిగా నొనర్చు నెంతోకాలముగా వేధించుచుండు జర్మనీని, లోకమునంతటిని జయించి సర్వసామ్రాజ్యములను చూపుమాపి సైనికబల సహజమున ప్రపంచము నెల్ల జర్మను నాగరకమునకు ద్రిపు నెంచుచుండు జర్మనీని శతాబ్దములుగ మహాబలముల నెదిర్చి యాత్మకారనములో స్వపరిపాలనమునకై పనిచేయుచుండు పోలుజాతివాకు విశ్వసీతు-నుట కల లోని మాట గదా! అందుచేత జర్మను చక్రవర్తి పోలండున నెన్నిమామోసాయము లొనర్చినను నిప్పుకు సాగజాలవనుట స్పష్టము. రుష్యాబలము విచ్చిన్నముగాక నిలిదినంత కాలమును పోలండులో జర్మను చక్రవర్తిగారికి గట్టిపట్టు కట్టజాలదు. పశ్చిమరంగమున మిత్రముండలి యొత్తిడి యొక్క వ యగుటయే యాలస్యము. జర్మనుచక్రవర్తి యొక్క దృష్టి యూరంగముపైకి మరలుటే తడవు. రుష్యాసైన్యములు ఈపుగా బలమంది సామగ్రి సమకూర్చుకొని ఎప్పుటిపగిదిన కుంభవృష్టిగ శత్రువుల వెన్నంటుగలవు. పశ్చిమరంగమున మిత్రముండలి సిద్ధమగునరకు రుష్యాకు ముడుగుండులు పుష్కలముగా జేరువరకు రుష్యానాయకులు తమ బలములను చెదరగొక పట్టియించుచు జర్మను బలములను తీసింప జేయుచు నని సేయవలసి యుండురు. ఇట్టియనిలో

వార్తాపోయినదే, ఇవనగొర్రాడు పోయినదే రీగా పోయినదే యని చింతిలుటవలన లాభములేదు. ధైర్య సైన్యములలో ధర్మవిజయమును మరనున విడి యుద్ధముయొక్క వ్యాప్తిని స్పష్టముగా కనులు తెరచి చూచి యచిరకాలమున మిత్రముండలి సంపూర్ణ బలోపేత మగుటకు దగిన సాధనమును సమకూర్చుటకు మిత్రముండలి పోరులలోని ప్రతి మానరచును ప్రయత్నింక వలసి యున్నాడు. అట్టి ప్రతిమానరచును రుష్యాసైన్యముల యొక్క యు రుష్యానాయకుల యొక్కముడిపక్షో వారి జాగ్రత్తతో గోడ్పడినయెడల మిత్రముండలికి విజయమెంతో దూరమున లేదు కర్ణధారులైన యాంగ్లనాయకులు దేహవంతయు కన్నులుగ బహుచతురులై యుద్ధమును నడుపుచుండుట మనమెగుగుదుము. ఆలస్యమైనదని, ఆమూలన జర్మనులకొక కొంత విజయమయినదని ఈమూలన నొకకొంత విజయ మయినదని మిత్రముండలివారు వాపోవవసరములేదు వీరికికను నిప్పుడే యుద్ధము ప్రారంభమగుచున్నది. కడదినసంతృప్తముగా విరుదీర్ణ యుద్ధమునకే ఆమత్తపడుచున్నాడు. ఇంకను నాయత్తిపడగలరు కడదినమును మిత్రముండలి యొక్క యుత్సాహము పెరుగుచున్నది ప్రయత్నములు బలవత్తరము లగుచున్నవి- ఆంగ్లసామ్రాజ్యము సురక్షింప చేకొనిసియుండు మానవ స్వాతంత్ర్య, మానవ సమానత్వా దర్శములు ప్రతిపాదయమును వశముచేసి కొనుచున్నవి. ఇంతకంటెను మిత్రముండలికి ప్రస్తుతము కావలసినముద్దీపక మేమికలదు? యుద్ధప్రారంభమునుండి మేము చెప్పారీతిని కాలమును ధర్మమును మిత్రముండలి పక్షమున నున్నవి ఓర్పుతోడను నాయకులయెడ నమ్మకముతోడను ప్రయత్నించుటే మనకు కర్తవ్యము.

నా॥ సర్ సి శంకరనాయుడుగారు చేసి యుండవలసిన యుపన్యాసమును లీడరుపత్రికాధిపతులు ప్రకటించినారు. దాని భాషాంతరీకరణమును ముడియొకచోట ప్రచురించితిరు అంకలి కటుత్వము, అందలి సాహ్యకయము, అందలి నిష్పాక్షికవిమర్శ, అందలి యసమానాంభీయము దానిని చదువున రలకు విశదములు కాగలవు. కాన వేము ప్రత్యేకించి వ్యాఖ్యానము చేయవలసినయవసరము లేదు. కాని శంకరనాయుడుగారి యుద్ధమునకు నిచ్చిన యంతరార్థము మాత్రము హృదయంగమ మగుట చూచవలెయు యుద్ధవిషయమునుగురించి ముచ్చటించు న పు డెల్లను జ్ఞాపకముచుకొందుకుగాక యని కోరుచున్నాము. ఇది స్వాతంత్ర్యయుద్ధము. ఇం దాంగ్ల భూమి, ప్రాసను, రుష్యా, ఇటలీనియును లోకజాతుల స్వాతంత్ర్య నిరూపణకై పోరుచున్నవి ఆల్బేను, లోరేను, పోలొను, ఇటాలియా ఇర్రిజెంటా, స్వీయా, లుక్సెంబర్గు, బెర్లియములు జర్మనీకి దబడి ఆస్పదకబలగర్వమునకు దాస్యమును నెరవక యుండవలెనను మహావాత్తయగు నుద్దేశము ఈ మహాసంగ్రామావలమును రగల్కొల్పినది. ఆముద్దేశము బలముననే ఆస్వల్పజాతుల సంరక్షణ దీక్షయొక్క శక్తిచేతనే యావిర్భవింపిన నూతన తేజమే హైందవభూమియొక్క హైందవనాయకులకు నుండిన దృష్టిపథమును విభేద మొనర్చి యున్నది. దినదినమును నాంగ్ల హైందవసమస్యను తీర్చి బ్రతిపూ సామ్రాజ్యమునకు శ్రేయము కొనర్చుచున్నది. సర్. శంకరనాయుడుగారు నుడివినట్లు హైందవులందరును ఆంగ్ల భూమికిని జర్మనీకిని గల తాంత్ర్యమును బాగుగా గుర్తెరిగినారు. జర్మనీలో రాజ్యాంగము కరకుశము, దానిబలము ముందర

బిరోపా మహా సంగమము

జర్నలు వార్తాలో ప్రవేశించుట.

జర్నలు సేవలో చాలామంది నైపుణులు హాజరుగలరు.

రహస్యవారు రీగాను వదిలిపోవుటకు సంసిద్ధులగుట.

కాశీపై నానామన కంగ్రామును జరుగుట.

ఇంగ్లండు

నాకాముల్లడి.

ఒక క్రీడియోడను ముందుట.

లండను ఆగస్టు 6:—మిడ్లెండు క్విక్ లా స్ట్రీటును ముందుగా, దీనిని నావికలు 125 ను భోజనము చేయడం ఆనేక గంటలవరకు వదలబడుచుంది. కిరిగో రోక యింజనీయరు భార్య యును 18 మాసముల బిడ్డయు నుండి.

ఫై బరు మోడయందు నిప్పులుకొనుట.

లండను ఆగస్టు 6:—బొంబయినుండి కచ్చువున్న పి అండు ఒక కంపెనీవారి ఫై బరు మోడలో నిప్పులుకొని మంట బడుటచేసెను. ఈమోడ నిన్నటిదినమున టిప్పరీకచ్చి చేరెను. ప్రెక్షు ప్రెక్షు వారు మోడలోని నిల్వ తోడునున్నారు.

నవము స్వల్పము.

లండను ఆగస్టు 6:—ఫై బరు మోడలో బడుటచేసెన యగ్నిహోత్రము స్వాధీనమైనది. విశేషవస్త్రము కలుగలేదను కొనుచున్నారు. ఓడలోని సరకు మరుగు దీని జయబడెను.

చెవులగోయుట.

లండను ఆగస్టు 8:—జపాను దేశీయులగు స్వచ్ఛంద వైరియోకడు, యాల్ ఫీసు అతడతడు విల్పాటవచ్చెను. ఇతని రెండు చెవులు ఖండింబడియుండెను. ఈ దౌర్జన్యమును జర్నలులు కావించిరి.

జర్నలు నాకాడర్ విధ్వంసన మత్స్యవసరము.

లండను ఆగస్టు 8:—యధ వర్షంతున్న సందర్భమున విల్పితు గాత్రపుత్రులు తీరు వారికిలులను దేశీయంపిరి. లానింతర మును జర్నలు నాకాడర్ మునెకన లిగియుండెనెను. జర్నలీవారి నాకాడర్ కి క్విన్ ధ్వంసముచేయునట్టి ఏర్పాటు తీసికొనివరకుల సెంతమాత్ర మంగీకరింపరాదు ఇట్లు చేసినచో గాని మరేదెడల తు సౌఖ్యకరము లభింపనేరదు.

ప్రాశ్న

ఆల్ఫ్రెడుబోపారు.

లండను ఆగస్టు 7:—పారిసు—సేనాముఖమునం దంతటను ఫిరంగి యధములు జరిగెనని మాత్రము ప్రకటించిరి. పారిసు—సాచెట్ కర్త కోగోళ యధమును ప్రేక్షిలి వాల్ కర్తకు, బెరిఆవాక్ వర్తకు ఫిరంగి యధములును జరిగెను. ఆగ్నేయంందు పోరాటము మరుగున నయ్యెను. లోరై నునందు జర్నలీవారి యశ్వేషకులను చెదరగొట్టితిమి.

ఆగ్నేయగో తీవ్రముగు పోరు

లండను ఆగస్టు 7:—పారిసు—నిన్ను జర్నలులు ఆగ్నేయలో తీవ్రముగా పోరిరి. సాయంకాలమునకు జర్నలు యువ రాజుగారి సేనయొక కందకములో ప్రవేశింపగలిగెను. కాని

వ్యక్తిబలము పూజ్యము. దానినితి ప్రత్యేకము అప్రత్యేక నీతియెరుట వ్యక్తియొక్క నీతిపూజ్యము. ఆంగ్లభూమిలో రాజ్యాంగము వేరు ప్రజవేరుకాదు. ప్రజలలోని వ్యక్తిబలవ్యక్తిస్వాతంత్ర్యములే రాజ్యాంగముయొక్క బలమును రాజ్యాంగముయొక్క స్వాతంత్ర్యములునునై యొప్పుచున్నవి. ప్రజలయొక్క తీకసంపత్తి రాజ్యాంగపునైతికసంపద యగు చున్నది. ఇన్నిమాటలు తేల ? జర్నలీలో పోరును రాజ్యాంగమునకు దానువైన మహాయంత్రము. ఆంగ్లభూమిలో పోరును రాజ్యాంగమును బలవంతముచేయు జీవకళి. ఈయభిప్రాయములను నర్థము చేసికొన నీ హైందవులు ఆంగ విజయమునే కోరుచు తదర్థము తనచేతనే సరిత్రమచేయకుండ గలను. ఆంగ్ల విజయముచే నుండు రానుండు మహాఫలము నకు సంసిద్ధ పడక యుండగలము

మెంటునెవరాను వాడుకరిమిచేసిరి. రాత్రివేళ జర్నలులు ఫిరంగి లిమా ప్రాంతమున తలపడి ఒక కందకమును చొరగలిగిరి. కాని ఆకంద మునుండి నాడుతీక్షణ మేతకమబడిరి ఆయుధము కింగజములు మాత్రము వారి స్వాధీనమున నుండెను. వాస్తవముగా ముఖ్యముగా లింగుకెల్ల. సాగ్న జమేలు ప్రాంతములను ఈకందల కనుకు నన్న భాగమునను శత్రువులు తీవ్రముగ పోరిరి. కాని వారు పూర్తిగా నోడిపోయిరి. వారిలో చాలమంది హతులైరి ఒక భాగము నే ౧౦౦ జర్నలుల శత్రుములు తీర కంచెలకు ప్రేలాడుచుండెను

గుమ్మా

బాస్టియన్ లో జర్నలీవారు ముందునకుబోవుట.

లండను ఆగస్టు 6:—ఆంధ్రప్రదేశ్-కూర్గాడుకంఠ జర్నలీవారి యాశ్వికులు కొంత ముందుకు వెళ్లిరి. నాయుబగ్ నమల మధ్యను బహు తీవ్రముగు పోరాటము జరుగుచున్నది. రుమ్మా వారు ముఖ్యముగా రోమోకు తూర్పునందు బహువైశ్యముగ ప్రతికారముల చేయుచున్నారు.

ఇవాంగరాడ్ కర్త ఫిరంగులు మారలేదు. ఇంకతీవ్ర మునందు జనరల్ ముకేస్ గారింకను రుమ్మావారి తీవ్రనిరోధ మునుండి బతుకొనకట్లుగడదు కోవేకవరు నైరుతినున్నవాడి మీరువరకును మరయ్యాకులువచ్చిరి. కోవేకకర్త రుమ్మావారు నూతనస్థానముల చేరిరి. అని బెర్లిన్ ప్రకటనమునలన చెలియు చున్నది.

వార్తాన్నియంకను రుమ్మావారి వశముననే యుండుట

లండను ఆగస్టు 6:—కెట్రోగ్రాను-ఇచ్చటి ప్రకటన మునందు వార్తా శత్రుస్వాధీనమయ్యెనని చెబుటవలెదు వార్తాకు పడమటనున్న బాటమీద బ్లాసికెడక్షిణమున ఆగస్టు 4 తేదీ రుమ్మావారు జర్నలీవారిని వెనుకకునొట్టిరి. విశేషవస్త్రము కలిగిన శత్రువులు మండ్రేగెల వదులవరకు వచ్చిరి. కాని యిచ్చట రుమ్మావారి తుపాకీవేటులవలన నిలిచిపోయిరి. ఇవాంగరాడ్ జిల్లాలోనున్న రుమ్మావారు తొందరగలుగకుండ విన్ మ్యాలానది దాపలియొడ్డునకు బోయిరి. వారు వంతెనలకు ధ్వంసము చేసిపోయిరి. మూడవతేదీ సాయంకాలమునందు విన్ మ్యాలా బగ్ నదులమధ్య రుమ్మావారు జర్నలీవారిని వెను కకునొట్టిరి. ప్రత్యేకస్థలములందు యిట్టిజయములు గలుగుటవల నను రుమ్మావారికింతమారము శత్రువులదరుముటవలనను బగ్ నది యావలనున్న తరు మండి స్థానములను రుమ్మావారు ముగ్ షీతముగ తీరగలిగిరి. నాయుబగ్ కంఠం లోంబానై పున ఆస్ట్రాలెంకాకో గోజాకో ముఖమును ఆస్ట్రోకులుసాపు బాట వెంబడిని జర్నలీవారసంఖ్యాకములుగ నైశ్యములనున్నారని చెబుచుచున్నారు.

రుమ్మావారు విన్ మ్యాలాను దాటి వెనుకకుబోవుట.

లండను ఆగస్టు 6:—కెట్రోగ్రాను-మొత్తముమీద ఫిరంగుల కనుసరించి వార్తాకు పడమటనున్న వెనిసలను విన్ మ్యాలానది దాపలిగట్టునకు బోవలసినదని యుత్తము చేసి తిమి. వీరు వంతెనల నన్నిటిని ధ్వంసముచేసి వారి నియమిత నూతనస్థానమునకు ఆగస్టు 6-వ తేదీ యువమున 5 గంటలకు పోయి చేరిరి. అని కొలెంకమువారు చెలిపిరి.

రుమ్మావారు వార్తాను వదిలిపోవుట.

లండను ఆగస్టు 7:—కెట్రోగ్రాను—క్వివారి మెక నదులకు మధ్యను జర్నలీవారి ఆగస్టు 6 తేదీ రుమ్మావారు వెనుకకు నొట్టిరి. బుధవారమునాటిరాత్రి యువ గురువారము నాటిదినమునను నాయుబగ్గి వెలుపలిగట్టున గోజాకోనుండి యు ఆస్ట్రాలెంకానుండియు ఆస్ట్రోకుబోవు బాటల వెంబడి సమర మతి సంకులముగ జరిగెను. రుమ్మావారి తీవ్రముగ ప్రతికార ముల సొన్న నది కానుమైలేమారమున శత్రువుల నిలిపివేసిరి. రుమ్మావారు కొన్ని కందలముగాని ఖైదీలను బట్టుకొనిరి ఇవ్వి పోకతి తీవ్రముగ జరుగుచున్నది. రుమ్మావారు దాపలిగట్టునకు పోయివచ్చుటనుండి విన్ మ్యాలానది మధ్యమున కాంతిముగ

చున్నది. శత్రువులు ఫిరంగులబాగు చేసి నాశనముచేయకు డుటకై రుమ్మావారు వార్తాను వదిలి వెళ్లిపోయిరి. వార్తా ఇవాంగరాడ్ లమధ్య మెట్టివిట్టి జిల్లాలో శత్రువులు యెక్కువభాగమును వశపరచుకొనిరి. విన్ మ్యాలా బగ్ నదుల మధ్య ఆగస్టు 6 తేదీ 5 గంటల ముందు లందిరు వారు వారు వెనుకకు పోరిరి. శత్రువులు తమ ఫిరంగుల నన్నిటిని నొక్కచోటికి గురిపెట్టి ప్రయోగించిరి. కావున రుమ్మావారు తీవ్ర ముఖముగ కొంచెము వెనుకకు పోయిరి. ఆస్ట్రోగ్రాను వారు శత్రువుల దరుముచుంటిమనియు విన్ మ్యాలా బగ్ నదుల మధ్య పోరాటము జరుగుచున్న వనియు ప్రకటించిరి. అని బ్రెజిలింప బడెను.

లండను ఆగస్టు 6:—కెట్రోగ్రాను-కెట్రోగ్రాను ల గాయుతు జర్నలీ వారు కాలుగు పర్యాకులును బ్రతుక్కించి చివరకు వార్తా ను బట్టిరి కాని యిందులకై వారు మూడు మాసములు బోర గలసినవచ్చెను. ఇందు జర్నలీ వారికి విశేష :ప్రముఖములయే గాక పోలాండునందలిపిరిగి మొత్తముమీద మార్పునొందలే దు. ఇంతిరుగాక పశ్చిమముందు మిత్రులందలివారికి విశ్రాంతివచ్చెను. ఈ విశ్రాంతి మూలమున వార్తాగర్త జర్నలీ వారికి గలిగిన విజయము కన్న నెక్కువగ కంగ్రామున సానమును చెల్ల గలుగు బ్రతుక్కిలుల నెక్కువకు మిత్రులందలి కకకాళి ముగలిగెను. ఈ నగరము శత్రువులకు జిక్కుట రుమ్మావారి కొక పెద్ద దెబ్బ మునుటకు సూచకులైన రుమ్మావారికి భాగమునందున్న సాంగ్రామిక పదార్థములందు స్థలములలో నెల్ల వియ్యది నొప్పది. ఇంతిరుగాక నిచ్చుటకుండి రుమ్మావారి వైశ్యము:కు నరకరాలయ్యెడివి ఈ నగరమిదివరకు శత్రుము లగు దుర్గములలో మొదటి రకమనియు ఇకాంగరాడ్ కు నిది యుగలసి : విన్ మ్యాలానది గానాడుచున్నవనియు ననుకొను చుండెడివారు. ఈ నగరములోపల విన్ మ్యాలాను దాపలిగట్టు నున్న దుర్గములెదునుగాక నగరమున క్షీరల : విన్ మ్యాలా వెలు పలి భాగమున 10 దుర్గములను విన్ మ్యాలా దాపలిభాగమున 7 దుర్గములను గలవు. ఇవన్నియు నగరమున కైదుమైళ్లలోపు ననే యుండును. ఈ నగరమిప్పుడాధునిక యంత్రముల వాత బడమన్నది ఈ కౌణమువలన రుమ్మావారు నగరమును విడిచి యుండురు. ఈ దుర్గములందు మొత్తము మీద 1400 ఫిరంగులుగలవని బెల్లుగరు. ఈ ఫిరంగులుగాని మరయే ప దాక్ ములు గాని జర్నలీ వారికి జిక్కిరకనుట దుర్లభము. ఈ దుర్గము వశమైందులకు జర్నలీవారు తక్కు వముల గావించిరి. కాని కొల్ల గొన ద్రవ్యమును, పట్టు కొనిన ఖైదీలను, వివరము గడింపకుండుటచే జరుల కాశాధిం గము కలిగెనని ఆంధ్రప్రదేశ్ నుండి వచ్చిన లింతులవలన జేయ చున్నది. సాంగ్రామిక ప్రాముఖ్యము గలిగిన యోధువులు శత్రువులకు జిక్కినారుకు రుమ్మావారు చిరస్థితి వెనుకకు నడచిరి యిచ్చ విషయముల వలన జేటపకుచున్నది. జర్నలీ ప్రకరర్తిగా రీవాస్తను చక్రవర్తిని గారికి తెలిపాడువ్వారా చెలిపిరి. మెంటునె యా మె యా వర్తమానమును త్రొక్కుటవచ్చెనై భటుల పంపి నగరమునకు వాటింపుచేరి దెల్లికుళా సేనానిగనున్న జనరల్ కెన్సిలు గారి కుత్తవుతేసెను. వారు నగరవీధుల వెం బడి యటమను బోయిరి. ప్రజలకుత్తవ్వనమును జూపిరి. ఇయ్యది కర్ణాతకము సాయు రక్షకభటుల గొగలియ కొనిరి. జరులు జాతీయక్షేత్రమును బాడవోడిగి విద్యాలయ ముల మూసిరి. దేవాలయములందు గంటలు మ్రోగెను గృహములు బావుటాలలో నలంకరింప బడెను. వార్తాపత్రికలు ప్రత్యేక ముద్రణములను వీధులలో వైచిరి. ఈ పత్రికలకై జరులు వెళులాడిరి. ఇంతరకును బడెనూ రాకొనురు దురు లియోపాల్లుకుగూర్చి శత్రుప్రకటనములం దుండెడిదెగాను. జనరల్ మాకెకే సేకాగారు వార్తాను ప్రజా సంపదసియుండెను. కాని యీ పోరునందు బడెనూ వా రెక్కున నష్టముల కొందుకుచే వారికి సంతృప్తికరముగ నుం డుటకై లియోపాల్లు రాకొనురుని సేవారిగ తేసిరి.

రుమ్మావారి యభిప్రాయము.

లండను ఆగస్టు 6:—కెట్రోగ్రాను. వార్తాను విడిచి వెట్టుట రుమ్మావారి మనముల నొప్పించెనుగాని జరులు గాంచునకు యుద్ధము చేయు నిష్పేకమును నై సంకటి బలముననదిగ జేసింది అందరు ఏకకంఠముగ తమ యభిప్రాయ ము విచ్చిరి. రెవే ఆను వార్తాపత్రిక యిట్లు ప్రకటించెను. “నైశ్యములు భంగ మొందకుండువంతి కాలము మారు భయకారి యులేరు” రుమ్మావారు ప్రాజాస్థానమున కలుగజేయుటకు జర్నలీవారు తమశత్రువులపైయున్న వార్తాని బోన్సెన్ వెల్లోలో తెలియజేయుచుండిరి. కొన్ని జాతీయ సమస్యల వదులకొని

కాలికట్టు ఆగమము 7:—రమ్యోన్మనస్సు శాస్త్రపరివచనము
వారి భిక్షుబాధియమయక ప్రదగ్ధనాళము భరతఖండవిష
యకము భాగమునకు సంబంధించిన సుమాచారమును గ్రహిం
చుటకును మచ్చులను సంపాదించుటకును ప్రాప్తెనగు మోక్షు
నస్త్రు గారును భావ్యమును హిందూదేశమునకు వ
చ్చిరి. వీరు చాలశ్రమపడి పరిశ్రమచున్నారు ఆ ప్రదగ్ధన
నాళా నొక్కొకదేశమున కొక్కొక భాగము గలదు. ఇప్పటి
బారుగారు ముకరాజుగా నున్న పురు హిందూదేశమునకు వచ్చి
జెల్లిరి. వారి గ్రామ్యులముననే హిందూదేశ భాగమున చా
త్రేధ పుచ్చుకొనబడుచున్నది. హిందూదేశమునదిలి స్త్రీలసాం
ఖిక స్త్రీలిని బాగుగా గ్రహించుటకొక స్త్రీని గూడపంపుట యా
వశ్యకమని వారు నిశ్చయించిరి. యాధారంభమునకు పూర్వమే
యీ దంపతులు బతులు చేసిరి. సింహాశ్రమము నొకవత్సరము గడి
సిరి. కొరినపనల జరుపుటకు కావలసిన సరుకులకును వెల్ద్ర
గ్రహున కంపుటకును ఏంటిని విలుమించిరి. భార్య భర్తలు
పనలకు పంచుకొనెడి యున్నారు. భర్త ద్రావిడాంధభాషల
నభ్యసించెను. భార్యను శ్రమాశ్రమనభ్యసించుచున్నది. నగలు
ఇండ్లలో వాడు పాత్రములు మున్నగు పరికరములను నస్త్ర
ములను వారు కొనుచున్నారు. వారు ఆటలను ఉత్సవములను
స్వయముగామాది ప్రజలకు మతిసాంఖిక విషయములందుగల
చారక్యహారములను విశ్వాసములను పూర్తిగా గ్రహించుచున్నా
రు. నుతనియముకు తత్త్వవిషయమును భర్త ప్రత్యేకముగ గ్ర
హించుచుండ గృహసంబంధములకు శరీరములను భార్యగ్రహిం
చుచున్నది దీనివలన శ్రమముగా రమ్య హిందూదేశములకు చా
పారము జరుగుట కవకాశమేర్పడగలదు. కాని వీరిపని కేవలము
పరిపత్నంబంధమే. వారిదేశము నొకక సర ముండవచ్చును.
భార్యను కాలికట్టులోనుంచి ఆయన చెప్ప పురికి వెల్లిరి.

పుణ్యక్షేత్ర పుణ్యాలకు సంఘము.

మధుర ఆగస్టు 9:—ఈ సంఘమువారు శుక్రవారము నాడు మధుర రామేశ్వరమునకు వచ్చి రామేశ్వర మొక చిన్న ద్వీపపట్టణము జరిగినట్లు తెలియ. సామంతమునకు యా త్రిమలకు పై దత్తులు పోయి యుండెను నం దంట్లకుండియు ని టకవచ్చుచుండును. ఇచట నొక మహాదేవస్థానముగలదు. ఈ దేవస్థానమున నామగ ప్రధానోత్సవము జరుగును ఈ ప్ర ధానోత్సవములకు మితిలేని యాత్రికలు వచ్చుచుండును. రై ల్వేవారు చాల ఏర్పాటులను చేసి యాత్రికలకు ఆకళ్యము లేకు పోయిరి. యాత్రికలలో ధనము అధైర్యమునుం దును. వీరలు బహుశ్యులను బస చేసెను. అధైర్య దొంగనట్టి యింట్లు 6000 కలవు. సత్రములు ౫ భగ్యులలును గలవు లోకము పండువారు కొన్ని పాకలను చేయించి యున్నారు. ఇచట నీటి ఇబ్బంది ముఖ్యమైనది. దేవాలయములలో నున్న చూతులే ముఖ్యధారములుగా నున్నవి. 2 మైళ్ళదూరమున నొకజలాశ యమున్నది. అచటనుండి నీటిని తెప్పించి విధానము దొరతన మువారి అలోచనకొన్నది. పట్టణముయొక్క పాకలన్నియు బాగుగా నుండెనని మీలెను దీని చక్కబరుచుచు విధాన మి టివలన దొరతనమువారికి నానావిధములైన దీని నున్న పనులు మరుగుగా జరుగుచున్నవి త్వరలో ప్రతిభింబనమరుగు పెరకు లేవగలవు. మరొకటికొలది ఏర్పాటులేదు. ఇంక భూమి యగుటచే వాననీరు నిలువదు. లోకమువారందరూ ఒక వైద్యులకు కలరా ప్లేట పాకలను ఏర్పరచి యున్నా రు. సంఘమువారు చెరువులను నూతులను సత్రిములను భగ్యు లలను చూచి వీరిలో కొన్ని చాల పరిశుభ్రముగా నుంచ బడినవి. కొన్ని రంగులతోను సామంతముల వారు కొందరి ప్రశ్నించిరి అధైర్య కిచ్చువారు తమ యిండ్లకు పరి శుభ్రముగా నుంచుచున్నారో లేదో ప్రశ్నించుటకు మీలె కుండ నున్నదని చెప్పబడినది. ఇట్లధైర్యమువారు రై సెన్నును పొందవలెనని ఏర్పరచినపు డిది సాధ్యమగునని నూచింపబడినది. అప్పుడప్పుడు కలరావ్యాధి సోకుచుండును. అట్టిరోగులను బోల్చుట కారాధానములేదు. రైలుస్టేషనులో ఎప్పుడును జము తుములనుగ నుండును గాన టిక్కెట్లుదొరకుట ఒహుకప్త ముగా నుండును గాన టిక్కెట్లధ్యయన మయొకచోట టిక్కెట్ల కిచ్చు ఏర్పాటుచేయుట చాల ముగరము. రామేశ్వరమునుండి ధ నమొకటికైతెల్ల పుత్రు లో ముగ్గురువరకు. వానవటికి తీసుకొని కల్లుకు ప్రశ్నించును నమ్మక మైన వారిని పాము మివ్వరలెను. వాపేళ్లు నమోదు చేయువరకు ఆ ప్రశ్నిం పబడిన వారు చెప్పిరి. పామువారు మరనాడు ధనమొక టికి వెల్లి అచటి ప్రాంతాలను స్నానముల చేయును కూలీల గుడిశ కు రైలుస్టేషనును చూచిరి.

దసరా ప్రదర్శనములు.

బెంగళూరు ఈ సంవత్సరమున దసరావర్తమానిక వ్యవసాయక ప్రదర్శనము జరుపబడవని దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

బొంబాయి.

యధ్యధరంగమునకు పోవుట.

పూనా ఆగస్టు 7:—రైద్యసహాయ సాగుపు మో టారు బండ్ల తీసు, 4 అనుచరులతోను జమ్ ఖాడి నాయకుల సర్ పర శ గా మ్మ రావుభా సాపాదగారు కొలదికాలమున నె యధ్యధామికి నెడలనై యున్నారు. యధ్యధరంగమునకు స్వయముగ వెళ్లుట కంగీకరించిన సంస్థానాధీశులగు బ్రాహ్మణులలో వీరే మొదటివారు.

హిక్ గారు "సేవాసదనము"ను జూడనేగుట.

పూనా ఆగస్టు 7:—హిక్ గారు సేవాసదనమునకు వెళ్లిరి. ఐస్. రెనెడి, దేవధర, ర వ్రువద్దగ గా. ధూ. మున్నవారి వరుసకు స్వాగతి మొసగిరి. ఈయనకు అన్నితరముల యా పింఛబడిన "సేవాసదనము"నకు స్వంతముండియు జతపడి నున్న ఈయనసంతసించి యాని సదనమునకు ఖర్చులకు తగి సంతసాన్ని చిక్కలేదు. అనునంత మీయనకు వివాదము నొందించెను. తమ సాధ్యమైనంత సహాయము చేయుమని వీరు వాదనా మొనరించిరి.

పూనా ఆగస్టు 7:—దొరతనమువారి మంత్రిమున, శ్రీ గవర్నరు యాత్రికము గొనుచున్న మానీయులగు హిక్ గారు "నూతన మరాటి విద్యాలయ" భవనముల తినిభిచేసిరి. భవనముల వేరుభాగములజూచుచున్న సాయంసమయముననొక యరగంట సేపట నాగిరి. రెండుసంవత్సరములక్రితము తాము

పునాదిరాముని వేసిన కట్టడము సుతూర్తియై నుదులకు వారు తమసంతసమును తెలియపరచిరి. తాము కనకరచిన యభి వృద్ధికి మానేజర్ల సంతయు వారభినందించిరి.

అసోల్ బందరులో జరిగిన హత్యలు.

బొంబాయి ఆగస్టు 6:—విల్కిన్సన్ ఇద్దరిని పిస్తోలు తో కాల్చి తన్ను గూడ కాల్చుకొని చనిపోయెను. వారిద్దరిలో నొకడు పిమ్మట వైద్యులలో చనిపోయెను. రెండవవాడుకు ఫారోగూడ వైద్యులలో నిన్నరాత్రి చనిపోయెను. ఇతడు విల్కిన్సన్ కులన చంపబడెనని మూల పంచాయతీలో వ్రాయ బడినది.

నగరనిర్మాణ శాసనము.

పూనా ఆగస్టు 7:—నగర నిర్మాణ శాసనము పూ నా నగరమునకు గూడ వర్తింపజేయవలెనని పూనా నగర పాలక సంఘమువారు తీర్మానించిరి. నేడు సాయంకాలమున నగర దారు మహం దాయి గారియాజమాన్యముక్రింద కిరులోన్గు రువాటకలలో నొకసభ జరిగినది. పాలకసంఘమువారికి కల ని సంత ధనములేదుగాన ఈ శాసనమున కనుమతింప రాదని దొరతనమువారి గోరుమ తీర్మానింప బడినది ఈ విషయ మున నుత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపుట కొక సంఘముగూడ నేర్పరుప బడినది.

జలజీవ జంతు ప్రదర్శనశాల.

బొంబాయిలో నేర్పరచుట.

బొంబాయి ఆగస్టు 7:—బొంబాయిలో నట్టి ప్రదర్శనశాల నేర్పరచుటకు దొరతనమువారికి 1914 నవంబర్ నెలలో ఇద్దరువ్యోగులను పంపిరి. ఇప్పుడు స్థల నిర్దేశముచేయు టకొక సంఘము నేర్పరచిరి దీనికి బొంబాయి కలెక్టరుగారధ్యక్షులు.

బొంబాయి మార్కెట్టు ధరలు.

బొంబాయి ఆగస్టు 7 — బట్టలుచేయు ఖర్చు దిగిన ము వృద్ధిపడుచున్నది. బట్టలు విశేషముగ కొనబడలేదు. అయినను వర్తమాన వాటి ధరలు తగ్గించలేదు. రంగుల విష యమైయబ్బండి మిక్కిలి అధికమయ్యెను. అందుచేత అన్నిరక ముల రంగుబట్టలు విశేష ఖరీదులు కలిగియున్నవి. గోధుమ రంగుబట్టల స్థితి తృప్తికరముగ లేదు.

పంచదార ధర గతవారమువలె నున్నది. ప్రజల కది అత్యంతావశ్యకముగ గూడనున్నది. వాయివా బేగములలో ధరలు నిజకడ నుండలేదు. ఓలచేయూ ఆ ను నాక బా వా నుండి రంగుల పంచదార తెచ్చినది. 80000 బస్తాలలో రాబోవు పామ కాకొకరకు ప్రజలెవరు చూచుచున్నారు.

రూపాయి క్రయల వ్యాపకము చేయువారలలో సర్ విల్లె రమ్ మెయరు గారొకరు క్రెమెండ్ రాయ చండు గారి వాటి నుండియు వీరిక రెప్ప ఎల్లె క్వరను ఇట్టి విషయమున యాసీతిని కనిచేసి యుండలేదు. దేశభక్తితో 5 కోట్ల రూపాయలు యజ్ఞమున సమర్పించుట కు బాగాళా బొంకి వారికి వీరవందలము లర్పించిరి ఈ నగర ములో దేశాలలో ప్రభులను వారికి ప్రజలకు నష్టములే గొంపకూడ చేయవలెననుబాధ్యతమేములేదు. దొరతనమువారి నోట్లు చెల్లడమే వారి ఉద్దేశము.

గనులలో పంచేయవిధానమును నేర్పరచుట.

బంగాళము, బీహారు, ఒరిస్సలకువై పాతకాల్య విష యమై బంగాళాదేశమునకు వారి నుండి గవరంధము వారి కిట్టిలేఖ వచ్చినది:—ఇక రి సంవత్సరముల లోపున పాతకాల నేర్పరచుమని దొరతనము వారు నిశ్చయముగ చెప్ప లేదు. పాతకాల నేర్పరచింపవలెనని సంఘమువారు నూచించిరి. రీతినకరంది సాయంకాలపు పాతకాలను నడపింతురనియు, బంగాళము, బీహారు, ఒరిస్సలలోని అరు గునికాల్వలకు తగుపాతక తీర్మాన ప్రదేశముల వారి చేయకొనుట కాజ్ఞయొ సగురునియు, వారతము ఇప్పట్లో ప్రమాదము చేయలేదు. ఇంతేకాక సంఘమువారు చెప్పిన ప్రకారము బాగ్ల పరిశ్రమవారు యాదిక రితిని ఆ పాతకాల ఖర్చుల 4 సందర్శనములవరకు భరింపవలెనని వారి నాజ్ఞాపింతురగూడ ఇప్పుడుదొరతనమువారు స్పష్టీరింపలేదు. మొదటి సంవత్సరము 279.2 రూపాయలు. 2-వ " 82792. " 3-వ " 87882. " 4-వ " 51889. "

అటువై ప్రతిపాటున అయిన ఖర్చులలో 1/4 వంతు 70868 రూపాయలు

బొంకి హొమగుమాస్తా మరణము

బొంబాయి ఆగస్టు 7 — ఇండియా నామక బొంకిలో హొమగుమాస్తాగా నున్న శామగారు మహాదేవురావును ఒక నాడు అధికారిక శింకరుకును దళా ఇబ్బంది అయి వారి ఇంటికి తీసికొని వెళ్లెను. ఇబ్బంది శామరావునై తనివని నింద లనుమోపి చాల సామ్యుచ్చిత తప్ప నీనైని కేసుచేసెనని తెదరించెను శామగారు ఆతికి విశేష మొత్తమునకు ప్రామి శాసనోటు వ్రాసెను. ఇరుంతరును యధార్థమాయెను ఇబ్బంది గాలముండి ఓటల మోసముచేసెననియును పోలీసు వారు నిరవరచిరి తరువాత శామరావు ఒకనూతిలోబడి చని పోయెను. అత దాతృకత్య చేసికొనెనని ప్రాక్షిణము తీర్మానించిరి

బంగాళము

గ్రామస్థులు తమ గ్రామమును బందిపోయి దారుల బారిబడకుండ కాపాడుట.

బొంబాయి ఆగస్టు 7:—గోర్ఖాడి గ్రామమున ఇన్స్పె క్టరు బాబాకరశృంగ్ర ఘోషు గారి నూచనవై నొక గ్రామ రక్షక సంఘ మేర్పరచబడినది ఈ సంఘమునకు ప్రధానో పాధ్యాయుల గు బాబూ కై లా స చంద్ర నే ను వి. ఏ. గారధ్యక్షులుగను ఈ పాధ్యాయులు ను విద్యార్థులును స్వచ్ఛంద నైతికులగు, మాన్యుల గ్రామ స్థులు పరిశీలకులుగాను నియోజింపబడిరి. గ్రామము రి భాగ ములుగా విభజింపబడినది. వీరు వంతుల ప్రకారము రాత్రులు కావలి గామమున్నారు. ఈ సంఘ మేష్టిపిమ్మట దొంగ తనము జరుగ నేలేదు

గోధుమల ఎగుమతి కొంచెము మందగించుట.

కలకత్తా ఆగస్టు 8:—శవ పాతము నిశ్చితముగా నుండనందున గతవారములో హిందూదేశమునుండి గోధుమల ఎగుమతి మందగించినది. ఇప్పుడు చాలబోట్ల విస్తారము వాన వరియుట కలక చాలమంది నరకును విక్రయింపవచ్చును. ఆమెరికాలో వాతావరణము ప్రతి కూలముగా నుండుట వలన నిటీవల గోధుమల ధర (లిబిమ)చేతమున కొద్దిగా పెరిగిందిగాని మరల తగ్గుచున్నది. తెగదాదేశముగ పంట బాగుగా నుండుట వలన ముందు నెలలో 28 పౌండులు 48 పిల్లింగుల కమ్మ బరనో అన్నదే వివరమున్నది. క్రిందటి నెలలో 67 పిల్లింగుల ధర యుండెను. ఈ మార్పులను హిందూదేశపు ధరలగూడమార గలవు.

తూర్పుబంగాళములోని దుస్థితి.

కలకత్తా ఆగస్టు 8:—ఇటీవల ఫక్రాలోజరిగిన శాసన సభలో తూర్పుబంగాళములోని దుస్థితిగూర్చి బిల్లును తెలు గారు వడివిన విషయములను ఖాసింయరు కాకావలీ బాధా నివారక సంఘ కార్యదర్శి డిప్రెండ్రాకాక్ ద్వీప్వ్యాస మీటుల వ్రాసెను. టిప్పురాలోను నావలీలోను దుస్థితి తా త్కాలికిమరియు ఎవరకు నానలేదనియు దొరతనమువారు నెటనే ఆరుకొనిరినియు పంచాయతుల అధ్యక్షులు దొ ర తనమువారికి సహకారులుగా నుండి చాలా సేవ చేసినయు బిల్లును తెలుగారు నుడిచిరి. దుస్థితి తాత్కాలిక ముకుటను గూర్చి నావలీలో నొక తెగ ప్రజల క్యంతమును దుస్థితిలో నున్నారు. వీరు దుస్థితి కొంతవరకు ముక్తిమే నివారా మైక దని మేము ఖండితముగా దెలుపుట కారాధానము గలవు. కొద్ది భూములుగల రైతులను భూములులేని కూలీలకును ఉచితముగా కొంత సహాయము చేయబడినది. తృణము మహమ్మీరు వరుట నిశ్చయమే. నాకావలీ ప్రజలు నెటనే బాగ్ర తపడి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారికి విన్నవిం దివిజనలు ఆఫీసుల లొంగుగారు దయాకారులై సహ కులుగా పోచేసిరిగాన కొంత చుప్పజరిగిమి గతిగా నుండిన కొంత మంది కిట్టి యంతకు చాలిం ధనసహాయము చేయ. కామేయకులకు సందియ ప్రారంభమునందు మేము చే మాకడ లేకుండెను. మరి మా కలిగించున జో కిరి సహాయు వేసిరి. క

కలకత్తా విశ్వ విద్యాలయము.

కలకత్తా ఆగస్టు 7:—నేడు జరిగిన కలకత్తా విశ్వ విద్యాలయము వారి సభలో వాటిన గా రిటుల శ్రీ గృహము నుపసాదించిరి. ఇతరల కొన్ని సంవత్సరములలో జరిగిన విశ్వ విద్యాలయపరీక్షలలో ముఖ్యులుగా మెట్రిక్యులేషను లి. ఏ. పరీక్షలలో హెచ్చుమంది 'సాను' అనుమందుటచే 'సెనెటు' వారికి చాల నాందితోనము కలిగియున్నది. కాన నిందులకుగల కారణమున దీర్ఘచింతమును వెంటనే కడగొనుటకు సెనెటువారు కోరుచున్నారు. ఈ శ్రీ గృహమువై దీర్ఘచింత చచ్చజరిగినది "అంతిమపరిణామము" పాఠశాలలకును విశ్వ విద్యాలయమునకు చెల్వబడిన గా రిటులకును గల నియమములకుగూర్చియు 1905 మొదలు చేయబడిన సవరణలకుగూర్చియు ఇంకను చేయబడ కలసిన సవరణలకుగూర్చియు కళలను శాస్త్రములను సాంగము చేయుట కొప్పువలసిన గ్రంథములనుగూర్చియు వివరములను పరిశీలించుట కొక సంఘము "నేర్పరుపరలె" అను శ్రీ గృహమున చే న ప పాడింప గోరెదనని సర్ ఆకుకొమ ముఖ్యత్వ గారు నుడిచిరి. అట్టి ఆక కాళమా యాభు కలుగచేయుట శ్రీ శ్రీ గృహమున గూర్చిన విచారణలకు బుడిచిది. విద్యార్థులు కోరబడిన నిర్ణీత ప్రశ్నలకే గాక మరి కొన్నిటికి గూడ సమాధానములను వ్రాసినపుడు వారికి గుణముల కొసగుటలలో పరీక్షకు లవలంబించవలసిన విధానమును గూర్చి కొన్నిచర్య జరిగినది. అట్టి సందర్భమున వారు వ్రాసిన సమాధానములలో మత్రిములకు వానికే ప్రధాన్యమిచ్చుకలెను. ఈ ప్రశ్నలను మాత్రమే సమాధానములను ముఖ్యముగా వ్రాయవలెను. అని పరీక్షకులు పరిష్కృతముల క్రిందను వ్రాసినపుడు వానికిన్న సదనముగ సమాధానములను వ్రాసిన విద్యార్థులకు పరీక్షకులు విచారణచేసిన ప్రశ్నలనుబట్టి మే వ్రాయవలసిన సమాధానములను గణించిది గుణము లియ్య గలవని సెనెటువారు తీర్మానించిరి.

చారిస్తేము

బ్రహ్మచర్యశాల ఏర్పాటు

కలకత్తా ఆగస్టు 7:—బంగళా వైద్యసహాయసంఘము వారు ఆరువారలలో జరిగిన వాత జరిగిన సంగతులనుగూర్చి ఆసంఘములో చర్చిగానున్న యొక్క 167-15 వ బసరానుండి ఇంటిల వ్రాసిరి. ఆ యుత్తరము లేఖాపేక్షాధికారిచే ననుమ తించబడినది. ఒక గంటలో మొదలుపెట్టుండి బయలుదేరవలసిన మార్గికారులు యెప్పుడు మేము బ్రహ్మచారి అనివారమునాకు స్త్రీయలలో నైలుచేరి అంటికి 150 మైళ్లదూరముననున్న అనుగారు రి-వ నాటికి చేరితిమి. మేము స్త్రీయలలో నిండిపోతిమి. అనురా త్రై గ్రామమునాపునకున్నది ఎదురుదేరివలసిన యుగ సగటునగం బుకు 8 మైళ్లదూరమున నడచినది. ఈ ప్రాంతమున అనురామ కట్ట కడపటి అంగధానము చెప్పదగును. ఇదటనుండి కోగులను తన్నుకొనుక తీసికొనిపోవుటలేదు గాన నిద్రకు వెద్దయెత్తున సర్వ కోవిశిత్తుక వైద్యశాలల సేర్పరుపుచు వారు ముఖ్య కోరిరి. అనురావాలకు కార్యకర్తలకును స్థానపతియొ చాలమంది కోగులను బ్రాహ్మకు పంపకుండవలయునని వా రులు నిశ్చయించిరి. ఉత్తరపుట పలుసారులు మార్చిన కిమ్మట నడివరుకు దుర్గిచారు వారకీసులకుగా సేర్పరచిన కట్టకములను 40 మంది కోగులకు సుపకు వైద్యశాలగా సేర్పరచుటకు వారు మాకొసంగిరి. నేడుకయమున మేమా కట్టకమున ప్రవేశించితిమి. ప్రస్తుతము 160 మంది కోగు లున్నారు. లేపు 610 మంది రా నున్నారు. ఇ చటి అధికారి మాకు కొన్ని ముఖ్యులకు పనుల సేర్పరచిరి. వారిని మేముసరిగ నిర్వహింపకపోయినచో అంతయు ననుకూ లముగా నుండవలయుగాని కోగులు మొందుగా నుండుటచే

యెమును అవకాశముగ జరుగవలెనున్నది. ఇతరకు ల్నియు సరిగానుండి పనిజరుగుచున్న వయద్యశాల లవేరించి పనిచేసినచో నుండునంత ట నిభుడుండ నక కాళము లేదు.

క. సర్వ మునుర్నియుట
శి వారముల నుండియు
యున్నది. నిన్న
ను కలిగినది
కొంత

గానా ఆశ్చర్యకరమువారి అశ్వశాల (రాతికట్టదను) పూర్తిగా మేటజనుకొని పోయినది. దీనిలో నున్న 90 గుర్రములలోను 5 గుర్రములు చనిపోయినవి. ఆ శాలలోనున్న 4 గుర్రములకు ఇద్దరు ఆశ్వపాలకులను దైవికముగ బ్రతికిరి. వర్షమువలన ప్రతేకమునకంటెక్కున నష్టము కలిగినది.

బాంకిపురము విశ్వవిద్యాలయము.

కలకత్తా ఆగస్టు 7:—బాంకిపురమున మరియొక విశ్వ విద్యాలయ మేర్పరుపడ బోవు మండగ సేవారు బరిస్సా రాష్ట్రమునందలి కళాశాలల వారి విన్నపములను మే మాదరింప వచ్చునా అని కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువై చాన్సులరు గారును సెండికటు వారును ఇంటిమా వొంతనమువారికి వ్రాసిరి. ఇంటియా వొంతనము వారు చేపారు బరిస్సారాష్ట్రము ప్రభుత్వమువారికి వ్రాయుగా వెకకటికలనే కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము లట్టి విన్నపముల నంగీకరింపవచ్చుననియు శ్రీ శ్రీ గా రుచెప్పు విన్నపముల నుంకితి వెంటనే మాకు తెలుపగోరెదననియు ఆరాష్ట్రముపు వొంతనమువారు వ్రాసిరి.

బాంకిపురమున శ్రీహర్షింజ్ఞప్రభువుగారి శిలా విగ్రహము.

సిమ్లా ఆగస్టు 7:—బాంకిపురములో నుండుటకు శ్రీ హర్షింజ్ఞప్రభువు గాయొక్కయు ధిల్లీ రాజ్యాంగకథకు సహాయధ్యక్షులరు సర్ జాను జి.కె.సర్ నైట్లెటువుకు విల్సను గార్లయొక్కయు శిలా విగ్రహములను చేయుటకు నియ మించబడిన నుప్రసిద్ధ విగ్రహవిగ్రాహకును హెచ్చుత్వ హేమట గారు మరల శరత్కాలమున వచ్చెదరు. సర్ చాన్సులరు బెయిలీ గారు ఇంటియామంత్రిగారి సభలో సభ్యులుగానుండు టకు ఇంగ్లాండునకు బయలుదేరుటకున్న శ్రీహర్షింజ్ఞప్రభువు గారి శిలావిగ్రహములు బహిష్కరము గావించురు. ఈ శిలావిగ్ర హము లూర్ధ్వకానుములుగూత్రమే చేయబడినవి వీరి విగ్రా హ త కొనికచ్చుచున్నారు. నవంబరులో నీబహిష్కర్యమును జరుగును. వీరి క్యయమున నధికారసభ్యులు భరించిరి. సభానుండి రమునకు వెనుక భాగముననున్న గదిలో నిది యుంచబడును.

సర్ జాను జరికీస్సగారి శిలావిగ్రహము.

సర్ జాను జరికీస్సగారి స్మృతినిధి సంఘముకు ఖాను జరికీకకు ఆరీ ఖానుగారు కార్యదర్శిగా నున్నార. ఆ జరికీస్సగారి సహకారులలో న నధికారులకు వారందరును జాకిన్నగారు చేసిన దేశసేవను చక్కగా గురుతించిరిని వినుటకు వారి స్నేహితులందరికిని చాల సంత సము కలుగకలదు.

సర్ విలియంగారి శిలా విగ్రహము.

సర్ నైట్లెటువుకు విల్సనుగారి శిలా విగ్రహము బహు సుందరముగానున్నది సర్ గంగాధర చిట్టా పినుగారిందుటకు వలయు విత్తము నిదివరకే చేర్చియున్నారు. ఈ రెండు శిలా విగ్రహములను శ్రీ హర్షింజ్ఞ ప్రభువుగారే శరత్కాలమున బహర్గత మొందించెదరు.

పంజాబు

ఒక స్త్రీశవము.

లాహోరు ఆగస్టు 7:—రాత్రీ వంతెన సమీ మున నున్న ఆడవల్లి ప్రేలాడుచు కొంత వరకు కుళ్ళియుండిన స్త్రీక శవమును బట్టి ఆస్త్రీ ధనవంతుల ఇంటి స్త్రీ అని తేలినది. కాని ఆమె ఎవ్వరో బోలీసువారిం కను నిర్ధారణ చేయుగలిగి యుండలేదు. ఆమె ఆత్మహత్య చేసు కొనలేదు. పాత్రికడుపునకును కొన్ని ఆరణ్యవంతులకును చాల నపాయము కలుగ చేయబడిన ఆనవాళ్లు గలవు. అందుకలననే ఆమె మృతికొందెనని డాక్టరులు నిశ్చయించిరి.

పంజాబులో వర్షాభావము.

లాహోరు ఆగస్టు 7:—వర్షము లేకుండుటవలన లాహోరులో కొన్ని భాధలు కలుగుచున్నవి. మట్టెత్తకుల జిల్లాలో వర్షము కురిసిట్లు కనబడుచున్నది. లాహోరులో నుడిగాలులు తప్ప దేశము చల్లబడుటకు తగిన వర్షము కురి యలేదు. గోధుములు చూపాముకి 9½ సేరు అమ్మయిన్నారు. ఆచార పవార్థములన్నియు కరముగానే యున్నవి.

బాంకి మేనేజరును అరెస్టుచేయుట.

లాహోరు ఆగస్టు 8:—బుల్లెట్లకే పత్రికకు లూథియా నా విలేజురు యిట్లు వ్రాసెను - కత్తేశార్ అడు ఆహుదా బాద్ బాంకింగు కార్పొరేషను వారికి లూథియానాలో ఒక

కాఖ కలదు. ఈకాఖయొక్క మేనేజరును ఆక్రమంబెంటును దగా చేరము క్రింద ఇండియను పిలు కొడ్ రిండ్ కే క్షున ప్రకారము కేసు చేసిరి. ఒక నిత్యపత్రిక అనుమతిలేకుండ వీరు ఆరెజిస్ట్రేషన్ నిత్యమును క్రొత్తకాతానువ్రాసిరి. బామినవై వీరిని లూథియానా కేజ స్ట్రీటు గారు విడుదలచేయలేదు. ఈకాఖ తాలూకు ఏజంటు అయిన బెజురామ్ ను విడిచిపెట్టిరి. ఈకేసు చట్టుపట్టనంతయు ఆక్రమణగొనించెను. వై నుదనారోపబడిన బాంకి ఎత్తివేయ బడును రాజపుటానా, సిద్, ఉత్తర హిందూస్థానము, సం యు క్తపరగజాత, యా ప్రదేశములయందెల్లవను యా బాంకి తాలూకు కాఖలు కలవు.

రావిహస్తకేసు

లాహోరు ఆగస్టు 8:—రావిసదనదొ ఒక స్త్రీచెప్పున ఉరిదీయబడియుండెను ఆమెపేరు సాంటుకుర్ అయి, ఆమె మా బోగోమె జిల్లానివాసికలెను, కొన్ని గృహకలలవలన లాహోరునకు పారిపోయెననియు పోలీసువారు వ్యర్థాపునన తెలియవచ్చింది- లాహోరులో నున్న ఒక బట్టల చలువచేసే కర్మా గారపుమేనేజరు యామెకు పార్తి పట్టగలిగెను. ఏల న ఈమె తనవస్త్రముల కికికొక సారి చలువచేయు నిమిత్త ము పంపెను | ఇంకను ప్రండెల వియ చేయు సమాచారము తెలియవచ్చు నట్లుకానుపించుచున్నది.

సంయుక్తపక్షాలు

దగాకేసు.

అలహాబాదు ఆగస్టు 8:—బలరాంప్రసాదు అను నతడు గోరకపూరులోని యూరోపియను క్లబ్బులో నుద్దోగిగా నుండెను. అతడెపుడు 811-7-9 ని అలహాబాదునెరి అతని మై కేసుచే నేబడినది అడిమనలు నెవన్నజడ్డిగారుగూడ గోరకపూరుక్లబ్బులో మెంబరుగా నుండుటవలన ఆతన ఈ కేసు విచారిం చుట న్యాయము కాదని పై కోర్టువానికి వ్రాసిరి. హైకోర్టువా రాకేసును కానీ జడ్జి కోర్టుకు మార్చిరి. ఈ కేసును మొదట గోరకపూరు జాయంటు మేజిస్ట్రేటుగారు విచారణచేసి మద్రాసుకి 2 సంవత్సరములు కఠినశిక్షయును రు 500 బు జాబ్బానా యును ఇచ్చనిచో మరి 6 నెలలు కఠినశిక్షయును విధించిరి. అందుమీద ఈఆపిలు చేయబడినది.

వారిజ్యశాఖాసభ్యుని సంచారము.

లక్నో ఆగస్టు 7:—వాడిజ్యశాఖాసభ్యులరు మానసి యులు సర్. విలియం క్లాక్ గారు నేడు కలకత్తాలో బయలు దేరి 9-వ తేది సోమవారమునాకు చెప్పుపురి చేరుకురు 10 వ. తేది నవటనుండి బయలుదేరి 11-15 తేదీల మధ్య యరకమండల ములో నుండెదరు. వీరు 18-వ తేదీరి ఢిల్లీకివెల్లి 19-వ తేదీకి సిమ్లాను చేరెదరు.

సామ్రాజ్య విధానము.

లక్నో ఆగస్టు 7:—సామ్రాజ్య విధానమును గూర్చి పలుసారులకు సెకనక్రెము చేయును అడ్వకేటు పత్రిక ఇటుల వ్రాసినది. "హిందూదేశము కొడు కొడికలు యొక్కి యొక్తములై నను వానిని గూర్చి పయి వీరుపత్రిక ఏమియుక వ్రాయునంగీకరించుకాదు. ఆయినను యుద్ధము ముగిసినవెంటనే సామ్రాజ్యసంయోగ సంఘము ఏర్పరుపబడును. ఆసంఘమున హిందూదేశమునకు గౌరవకు స్థాన మొసంగబడుట నిజము అని వ్రాయును నిరపయమున కార్మికలు ప్రభువుగారును సర్ వెంటయిరుగుగారును ఇతరు లును నుడిచిన సంగతులను హిందూదేశము యొక్క భావిస్థితియొక్క ఆనుకూల్యమును గూర్చి పయిసరు పత్రిక వ్రాసిన విషయములకునూడ నాధారములుగా నొసంగెను.

బర్మా

బర్మానుంగి బియ్యపుఎగుమతి.

81-7-15 తో గురించిన 7 నెలలకు బర్మానుండి 1960 నేల టన్నుల బియ్యము ఎగుమతిఅయినది. దొరతనమువారు బర్మాబియ్యము 2½ మిలియన్లటన్నులు ఎగుమతి కావచ్చునని ఉజ్జాయింపు చేసిరి. ఈయెత్తములో వైక ఎగుమతిచేయబడిన బియ్యముగాక 540 నేల టన్నుల బియ్యము ఎగుమతికి నిర్ద ముగనున్నది. గతసంవత్సరమును జూలై నెలవరకు వైకపంపబడిన బియ్యము యాసంవత్సరము జూలై నెలవరకు ఎగుమతి అయిన బియ్యముకంటె 149 నేల టన్నులధికము. ఈసంవత్సరము ఉజ్జాయింపు నిజవకంటె గత సంవత్సరము జూలైనుండి దివెంబరు ఆఖరవరకు ఎగుమతి అయిన బియ్యము 50 నేల టన్నులు హెచ్చు. 1914 సంవత్సర మంతటిగాను ఎగుమతి అయిన బియ్యము 2698 నేల టన్నులు. రంగూను 1475 నేల టన్నుల బియ్యము యా సం॥ను ఎగుమతిచేసినది. గత సం॥ కంటె 88 నేల టన్నులు బాన్టీ బాన్స్యతి నెలనుండి రంగూను 30౯ నేల టన్నులు విశాపాకును, ౮3౬ నేల టన్నులు ఇండియాకును, ౨౭3 నేల టన్నులు తూర్పుదేశములకున, మిగిలిన ౧౭౭ టన్నులు అమెరికాకును పంపెను.

లాలా గాజీ సాల్ అనునవాడు పరిశోధించుచున్న ఒక స్వచ్ఛమైన ముల చక్కచేయుచుండెను. ఈ ప్రక్రియ లాంకరింగ్ పేరిట ప్రసిద్ధిచెంది యుండుట గాను అతడు ధరావతులందు కొని 2003 నాపాయిలకు దొరతనమునాకు తన స్వాధీనముచేసుకొందునని కనీమము తెలియజేయుండెను. తెలుగునాడు "సుఫాఫ్" కాన్ఫరెన్సులకు పోయి పోలీసువారు పత్రిక ప్రతులు కొన్నింటిని దీనుకొనిరి. ఈ పత్రికలొనన్న వ్యాసముల నుండి "సెన్ అక్ర" ననుసరించిన చరిత్రచేయుండెను. ఈ పత్రికలొన ప్రచురింప బడి, మరెన్నియో వ్యాసములను గాను సంపాదక పద్ధతి మేనేజరుకు పోలీసు ప్రేమకులు యింకానుకాదులు గాను ననుబాతులెరి.

TELEGRAMS.

EAST BENGAL.

Heavy Rain at Darjeeling.

DARJEELING, August 8

Darjeeling which has had more than its complement of rain during the last three weeks was subjected to an abnormal fall last night which caused some damages. Part of the grounds attached to the volunteer head quarters was carried away at the early hours of the morning and has completely buried the stables of the Northern Bengal Mounted Rifles which was a stone structure and killed five out of nine horses stabled therein. Four animals and two syces who were in the building had most miraculous escape. Apparently the rainfall has effected the station as a whole. The reveinment wall of the Chinese Club has been carried away. Other minor damages have been also reported.

Villagers Defend their Village

From Dacoits and Thieves.

BARISAL, August 7.

A Village defence committee with Babu Kailash Chandra Sen B. A. Head Master, as President and teachers and students as volunteers and respectable villagers as supervisors has been formed in the village of Gournadi at the instance of the Inspector Babu Sarat Chandra Chosh. The village has been divided into five blocks and they keep watch by turn at night. The result has been very satisfactory. There was no case of theft since the formation of this committee.

Distress in East Bengal.

Mr. Beatson Bell's Statements Rebutted

CALCUTTA, August 6

With reference to the statement made at the last meeting of the Bengal Legislative Council at Dacca by Mr. Beatson Bell on the distress in Eastern Bengal, the Secretary of Noakhali Central Relief Committee addressed a long communication to the Press in the course of which he writes - We cannot fully agree with the statement of Mr Beatson Bell when he says that the distress in Tippera and Noakhali is of a temporary nature and that no cases of death have occurred and the situation has been well dealt with by Government, particularly by the co-operation of the President of the Panchnayat. As to the temporary nature of distress here in Noakhali we may say with a certain degree of authority that acute distress of a class of people has been only partially met. What we mean to say is this that the lower fringe of cultivators and landless labourers have been given some gratuitous relief. Of course it is a good deal. Noakhali public has taken timely precaution and the District Magistrate was approached and after a good deal of discussion and owing to the kind and prompt care of Mr Lang, our Divisional Commissioner, we had got some money enough only for keeping a batch of people from actual death. This much is good no doubt, but surely at the beginning we had not money enough for our purpose. But it must be remembered that the great bulk of the people who have been affected by the slump in the jute market have been left untouched. The severe contraction of credit which is the special feature of the present distress in this district and which has affected all class of people has not been dealt with sufficiently.

SOUTH INDIA.

The Tour of the Commerce Member.

SIMLA, August 7.

The Hon Sir William Clark, Commerce Member, leaves Calcutta to-day and arrives at Madras on Monday the 9th instant. Leaving Madras on the following day he will be at Ootacamund between the 11th and 15th. He will reach Delhi on the 18th and Simla on the 19th instant.

A RUSSIAN WIFE AND HUSBAND.

Studying Indian Social Conditions.

Learn the Vernacular.

CALCUTTA, August 7.

Professor and Mrs Meerwarth who have come to India on an expedition to collect specimens and information for the Indian section of the Lthmographic Museum of the Russian Academy of Science have been very busy here. The museum has different sciences for different parts of the world and it is interesting that the Indian Section owes its development to the interest taken by the present Czar who travelled India when heir to the throne. The Academy realised the necessity of a lady to accompany the professor who chose to work in the East owing to the social condition of women here. The couple left Russia before the war, have been in Ceylon for a year, have appointed agents in Ceylon to execute orders and despatch materials to Petrograd. The husband and wife divide work between them. The husband learnt Tamil, Telugu, while the wife is learning Malayalam. They are placing orders for specimens of jewellery, household utensils, costumes etc., and gathering first-hand information of social customs and beliefs witnessing the ceremonies and games. The husband devotes chiefly to religion and philosophy, the wife to conditions of home life. The museum may help trade relations between Russia and India in the course, but the work of the Meerwarths is purely academic. They may spend a year in India. The professor left for Madras leaving his wife at Calcut.

Death of a Doctor.

BLRHAMPORL, August 9.

Dr C Tiruvankataswami Naidu died last night of rheumatic attack which lasted for five days. He settled here more than twenty years ago from Madras and commanded good zamindari practice. Single-handed he organised the Industrial Exhibition Conference and identified himself with all public movements.

TELEGRAMS.

The Pilgrims Committee.

VISIT TO RAMESWARAM.

Water Supply the Chief Difficulty.

MADURA, August 6

The Pilgrim Committee initiated by the Government of India reached Rameswaram on Friday morning. Rameswaram is a small island town with a resident population of about 8,500. It is considered to be a very sacred place of pilgrimage in India and is visited by hundreds of Hindu pilgrims from all parts of the country all the year round. There is a great temple here which celebrates four important festivals which attract enormously large crowds of people. The Railway Company have made improved facilities for travel and very little delay is felt in the transportation of passengers in this place. The poorer of the pilgrims camp in the open and the richer occupy the lodging houses. There are as many as 600 of such houses besides a number of Chatrams and Dharmasalas of private charity and waiting sheds constructed and maintained out of the funds of the Local Board. Scarcity of water supply is the greatest of problems here that has not found a solution. The chief source of drinking water supply are a few wells in the temple premises. There is a scheme for extending the supply from a place two miles away and it is pending consideration with the Government. The sanitation of the place cannot be said to be quite satisfactory. A scheme to provide better sanitation by opening up conservancy lanes and introducing private scavenging system has been sanctioned by Government recently. The work in connection with this is rapidly progressing and it will not be very long before each house is provided with a latrine. There is no drainage system here. The soil being sandy sewage water does not stagnate. The Local Board maintains a hospital, cholera and plague sheds. The Committee in the morning inspected the several places of interest here including tanks, wells, Choultries and Dharmasalas some of which are kept sanitarily while others indifferently. In the evening they held an enquiry Messrs. P. Rama Iyengar, Sultan Mahamed Marakayar, Pope Doraiswami and a few Purohites were examined. The difficulty experienced by the local authorities in the inspection of the private lodging houses with a view to see them kept in a sanitary condition was brought to the notice of the committee. It was suggested that the owners of these buildings should be asked to obtain licenses from the authorities who may then have an effective control on them. Cases of attacks of cholera now and then occurred but there was no means tracing it. The pilgrims feel much difficulty in getting tickets at the Railway station as there is always a rush and it is suggested that a branch booking office may be opened in the heart of the town. The witnesses represented that timings of the train service between Rameswaram and Danushkodi should be altered to suit the convenience of the pilgrims and the agents of the purohites who act as guides should be men of good character and should be registered. The Committee visited next day Danushkodi and inspected the waiting sheds, which were mostly thatched ones, the bathing ghat, the railway station premises and the coolie camps.

Weather Report.

SIMLA, August 7.

All India weather messages of to-day report that the depression has disappeared. Rainfall has extended into the south-east Punjab and north Rajputana and has increased in Burma and Assam, but in the rest of the country only local showers have occurred. Rainfall has been nearly general in Assam, Konkan and Malabar, and local in Rajputana and Central India east. A few falls also occurred in Bengal, United Provinces South Hyderabad, Mysore and South-east Madras. The Principal amounts are, Cherapunchi 10 inches, Calcut, Trivandrum 1 each, Sambalpur 1½. An increase of rain in Bihar and United Provinces is forecasted.

The week's rainfall was 20 percent or more in excess in Lower Burma Orissa, the United Provinces, West Kashmir, Rajputana, East Central India, Berar, the Central Provinces, the Bombay, Deccan, Malabar and the Madras coast north. It was within 20 per cent of the normal in Assam, the Punjab southwest, the Konkan and Hyderabad north and was 20 percent or more in defect in the rest of the country. The rainfall from the 30th April to date is 20 percent or more in defect in the Bay Islands, Orissa, Chota Nagpur, the Punjab, Kashmir, the North-West Frontier Province, Sind, Rajputana and Gujarat and is 20 per cent or more in excess in Upper Burma, Assam, the Bombay, Deccan, Mysore, the Madras Deccan and the Madras Coast north. In the remaining divisions it differs from the normal by less than 20 per cent.

LATEST TELEGRAMS.

The Kaiser Proposes Peace to Russia.

RUSSIA UNWILLING TO AGREE.

LONDON, August 9

PETROGRAD - The "Bourse Gazette" states from an unimpeachable source that the Kaiser made peace overtures to Russia last week through the King of Denmark and that an answer was sent by Russia that there could be no question of peace parleys at present.

The Fortress of Novo Georgievsk.

To be Deferred to the Last

LONDON, August 8

Military experts anticipate that the fortress of Novo Georgievsk will be defended to the last.

Exodus From Riga.

An exodus of 10,000 persons is taking place daily from Riga.

TELEGRAMS.

The Evacuation of Warsaw.

Delay in German Occupation.

LONDON, August 6.

Owing to the destruction of three bridges at Warsaw the Germans are confronted with the task of crossing the Vistula where it is 350 yards broad. The Russians still occupy the suburb of Praga, on the right bank. Surprise has been expressed in Petrograd at the German delay in occupying Warsaw. Some attributed this to the weakening of the strength of the German Armies, but it is now believed that the Germans did not desire to drive the Russians from the Capital, but would have preferred to force them to fight there or to surround them. General von Hindenburg had hoped to drive the Narew Army southwards on top of the Army opposing General Mackensen, but now the Germans may be planning a larger envelopment from the extreme north. Developments are awaited with the keenest interest, as the Germans have 350,000 men towards the Dvina.

War only now beginning in earnest.

Russian military experts to-day emphasise that the war is only now beginning in earnest for Russia. They say that the Allies in the West, with eight months' comparative quiet, have greatly reinforced themselves. The Russian Army understands and highly appreciates the assistance of the Allies, who are providing supplies and sustaining an unexampled blockade of the German coasts.

An American Correspondent's Account.

The thoroughness of the evacuation of Warsaw is proved by the account of an American correspondent who left Warsaw on the 25th July. He says -

On the 13th July the Russian authorities asked the British Consul how many tickets he wanted for the British colony, and the newspapers in Warsaw announced on the 15th July that the evacuation would begin three days later. But before the crowds were hurrying eastward, on thousands of goods wagons, which had been accumulated, fully half of the population was removed, in addition to hundreds of thousands of peasants who had arrived from the country after their homes had been burned and their crops destroyed.

The City and Capital Left Bare.

Practically the entire countryside was swept bare and every scrap of metal was removed, including telegraphs and telephone wires, church bells, and machinery from factories, after the buildings of the latter had been destroyed. All art and antiquarian treasures were sent to Moscow, including the heart of Chopin, which was one of the treasures of the Church of the Holy Cross, and also Municipal and State archives and £3 millions in cash. Warsaw was empty by the 21st July, and not even a wheeled vehicle or horse was left. Tens of thousands of houses had been destroyed, and there was no public water supply, as the pumps had been removed. The Russians left a Polish Civic Committee to administer the town till the entry of the Germans. Many prominent citizens left, as they were reported to be on the German proscription lists. Thousands of Polish refugees had gone into the interior, fearing the excesses of the Austrians and Germans, who accuse the Poles of treachery to the Central European cause.

Stocks of Flour at Ivangorod

The only mention of booty in the German papers hitherto is the statement that large stocks of flour were taken at Ivangorod.

Fires Round Warsaw

German correspondents, telegraphing from a point eight miles from Warsaw, say that the view of the city at dawn on Thursday was awesome. One place was encircled in flames and giant columns of smoke. These are attributed to the burning of the bridges and munitions stores by the Russians.

German Admiration of the Russians.

Russians aviators dropped bombs on the advancing Germans day and night throughout the week.

Russians Aviators at work.

The Germans do not conceal their admiration of the valour of the Russians. Prince Leopold of Bavaria said, in the presence of his Staff, to a captured Russian Colonel - "I admire your troops immensely. They have fought with honour and courage. Neither our numerical superiority nor our numerous Batteries dis- yed these brave soldiers who fell gloriously to the last man."

Major Morant's Enquiry

The comments of German experts are not too enthusiastic. For instance, Major Morant asks why the chief end of all strategy, namely, the destruction of the enemy fighting power, has been given up for Warsaw.

Conflicting Press Comments

Other papers manifest conflicting views as to the future operations, some saying that Warsaw and Ivangorod will constitute the new base for the continuance of the march eastwards on a broad front, and others that they will make a possible formation of new defensive lines, there by freeing the troops, probably a million in number, for action in the West.

The German Offense Eastward.

Russian correspondents anticipate that the German offensive eastward is not yet finished, as enemy forces are now pushing towards Kovno with the object of cutting behind the Brest-Litovsk line. The object of the movements in the north, namely, to threaten to cut the Petrograd line, in the Provinces, where the Germans are apparently aiming not so much at Riga, which the Russians are evacuating, but at crossing the Dvina higher up.

Treasures from the Baltic Provinces

Among the treasures sent to Moscow from the Baltic Provinces was a statue of Bismarck, weighing 300 lbs, taken from the Kaiser's East Prussian estate.

Evacuation of Kovno.

A telegram from Copenhagen says that the Russians are preparing to evacuate Kovno. The Governor has already transferred his offices to Novo Alexandrovsk, 200 miles north-east.

యుద్ధ దినవర్ధంతి.

నీలూరు.

ఆ నాటి సాయుధ సేనల పురమందిరమున సలు జడ్డి వి. ఆర్. తప్పిస్తామి అనుకుంటూ ఆధ్యక్షత క్రింద మీరాడ దివిజనులు ఆసానియేమను పక్షమున యుద్ధవర్ధంతి సభ గావించడం జరిగింది.

అగ్రాసవాధిపతిగారు తత్సభ గావించబడుటకు కారణమును ఇంగ్లాండు తేజోమయ యుద్ధములో చేరుటకు గల హేతువులు తెలియజేసి జగ్గీశ్వరి దుష్ప్రవర్తనలను ఖండించుచు చక్కని హక్కులతో సువ్యవస్థించిరి. తరువాత కూర్మావెంటు దెడ్డి నాయకుగారు పురజనులు మనో నిశ్చయము తెలియజేయు తీర్మానమును ఉపపాదించిరి. దీనిని సోమంచి భీమకరకుమారుడు, ఎస్. వి. తామసుగారు, మునునూరి కొండయ్యగారు, భాటి సాహెబుగారు, సయ్యదు వజీరుద్దీన్ సాహెబుగారు బలపరిచిరి. సభాంత్యమున దొరలను దొరసానులను బాతీయకీర్తనను పాడిరి. సభ సర్వ విధముల జరుగడముగ జరిగెను.

నరసన్న పేట

మాగామపురములలో “కన్నకట్ట పేట యూనియన్ కలెజ్” లో నొక సభ జరిగింది. డెప్యూటీ కమిషనరు అవసరాల జగన్నాధరావుగారు, బి. పి. వి. యల్ గారు ఆధిపత్యము వహించి ప్రస్తుతపు చిహ్న యుద్ధము ప్రస్తుతము గారణములు మున్నగునవి గర్భవల కందలకును జగ్గగ బోధపడుటకు కొంతకాలము ముచ్చటించి రాజభక్తి నిశ్చితాభిప్రాయమును పాదించిరి. దీనిని గవర్నమెంటు సర్జెంట్ కిల్లి మూర్తినారాయణ నాయకుగారు ఆమోదించిరి. పిదప సభాంత్యమున యల్లపంతుల జగన్నాధపంతులు బి. పి. గారు బిగ్గిటి విజయూ మైన నిశ్చితాభిప్రాయమును పాదించిరి.

బొమ్మిలి.

ఇప్పటివరకు వైకోపా మహాసంగ్రామవర్ధంతి సందర్భమున నిర్వహించిన ప్రాంతీకాలమున శ్రీ శివకేశవాలయములలో నభిషేక ప్రాసాదా వారులు జరుపబడినవి. సాయుధ కాలము నాలుగుగంటలకు శ్రీ విక్టోరియా పురమందిరమున మహాజనులందరు సమావేశమయిరి. ఆయన పావనతీర్థము దివిజనల అభీషేక ప్రయత్న అభివ్యక్తపూర్వముగా సభాధ్యక్షత వహించుచు సంతోషపు హైమ్యము ప్రధానోపాధ్యాయులు వులిమిరి. సాయుధ సామింతులు బి. పి. గారు కోరి సమావేశమయిరి. మొదటి తారామస్వామిపంతులు గారనుకరించిరి. పట్నాయకుగారు గ్రహించినమీద హైమ్యము ద్వారా లాంగ్ రాజ్య ప్రాముఖ్యత సాచితములగు కొన్ని భాషాపద్యకావ్యాలను బాధించిరి. పిమ్మట సంతోషాసాన విద్వాంసులు, మోసీ తారామస్వామిగారు గీర్వాణభాషలోను మ. సీతారామస్వామిగారు రాంధ్రభాషలోను నాకీర్వాణ పద్యములను జదివరి. తరువాత సంతోషపు దినాచారము శ్రీముత నిశ్చితాభిప్రాయము పాట్రులు బి. పి. గారు మృదుమధుర శైలి నాంగ్ భాషలో జక్కగ నువ్వనించిరి. ఆయన యూరపు చేతములో బ్రహ్మతన సమయమున పవిత్రమును బాతీయ గౌరవ సాక్షిత్వం ద్వారా సభాధ్యక్షమును ప్రకటింపని ముగ్గు సంగ్రామమును శ్రీ చక్రవర్తిగారు నడిపించువారము. పూనుటకు ముఖ్య ప్రయోజనములు చెప్పియు సందృక్భటి భవనంతులను, సందేహ దుష్ట నిగ్రహమయియు భయము యోగ్యులును నాయకులను ధర్మరక్షణార్థం ప్రవృత్తమును నమన యీ సంగ్రామమును పూర్వమున జయము గలుగువరకు మిత్ర మండలివారు నడిపింతురు గావుతమని మనము కోరవలెననియు నుపపాదించిరి. సభ్యుల తీవ్రగీతముగ నామోదించిరి.

రామచంద్రపురము.

ఈ గ్రామమునకు తహసీల్దారు మ. సీతయ్య నాయకుగారు యగ్రాసవాధిపత్యమున నేమనో హైమ్యములలో సభకూడి, “యథార్థము నణగగొట్టుటకై కేవలవ్యాధుల మధ్యలో యుద్ధమునకు కడగిన యాంగ్లములు తీవ్రమండలి వారి యాశియానుకులముగు స్వేచ్ఛానుకృతులు భూభాగమున నెలకొన్నవలయు మిత్రమండలివారికి విజయము కలుగగోరి భగవంతుని ప్రార్థించుచు” నొక తీర్మానము చేసికొనిరి. అందు కీర్తనము సీ. కే. గోవిందరావుగారు, దివ దివము పత్రికానుభావన తెలియు యుద్ధవాస్తవాలని హెచ్చు మొగ్గు విచ్చు మొగ్గులకు సువ్యవస్థ చేయుచు, పేజీలవాక్యంబులతో చక్కగ బోధించిరి. తరువాత శ్రీయ్యత దాసన్న

పంతులుగారు జగ్గముల నికృష్ట వర్తనముల వెల్లడించుచు సభాసభుల నసహ్యపడునట్లు చేసిరి. ఆనంతరము కీర్తనమున కే గంగారాంగారు మిత్రమండలివారి వ్యాధిపక్షపాతిత్వము నొక వైపున క్లాఫించుచు, తత్సభ యధ్యక్షులైన డి. వి. యల్ కృత్యములను వేరొక వైపున విమర్శించుచు షేర్ షేర్ మని పిడుగులు నుకురించు వాగ్దోషితో కేక భావముతో తీర్మానము నామోదించునట్లు సభవారి హెచ్చరించిరి. అనంతర మగ్రాసవాధిపతిగారు యంత్యోపవ్యాస మయినవెనుక తీర్మానమునందరు వివరములను గా నిలువబడి కరతాళములతో నామోదించిరి. తుదకు బాలికాపాఠశాలలో చదువుకొను బాలికలిందరు శ్రీ చక్రవర్తిగారి విజయ సూచనగా మంగళము పాడగా సభ ముగిసింది.

ఇదే సమయమున నిచ్చటి క్రైస్తవులు మిత్రమండలి వారి విజయమునకై ప్రత్యేకముగా ప్రార్థనలు జరిపిరి. రాత్రివేళ గ్రామములోని వారందరు దుష్టశిక్షణం దగు శ్రీ మహాదేవియాలయమున చేరి ప్రార్థించిరి. తత్సమయోచితముగా తాలూకా పోలీసు సబ్ యిన్ స్పెక్టరు ఆప్పల నరసయ్యగారు చాచకకమునలక నొకవారికధమును, వారి భజనమును నిరాటంకముగా సాగినవి.

పెద్దాపురము.

పెద్దాపురములో నందెడి కొందరు మహమ్మదీయులకు ముఖ్యముగా కాపాడినందున తమ ప్రభువు బాద్షా గారికి ప్రకృతయధ్యయము జయముగలిగి సమావేశమయిరి. తత్సమయోచితముగా తాలూకా పోలీసు సబ్ యిన్ స్పెక్టరు ఆప్పల నరసయ్యగారు చాచకకమునలక నొకవారికధమును, వారి భజనమును నిరాటంకముగా సాగినవి.

యుద్ధవర్ధంతి వద్యములు

కడవి 4-వ తేదీన తురిపురమున జరిగిన యుద్ధవర్ధంతి సభలో చదువబడిన పద్యములలో కొన్ని యాక్రింద నుదాహరింపబడినవి:—

నీ|| వరులరాజ్యంబుల బలవంతముగ గొన
కత్తికట్ట పోరి కరుగ లేదు
నిజరాజ్యవాక్తి మొదు నితర భూపాలుర
తో కయ్యమునకు కాల్వార్వలేదు
ఖండారంబుల క్రాలెనుసీతుల
గొల్లున్నును నెంచి కులకలేదు
వక్ర యోగ్యమా వారిమాధ్యంబుల
ను కట్టి నేలూండనయితేదు
నీ|| ప్రబలవృత్తులను రాధరమనెడల
ముదమునో వాసిస్తాతంత్ర్యములనులెపు
ధర్మమాత్రే క మిది యుద్ధంబునకేయు
బాద్షాప్రభుకు జయము నిశ్చయము.
నీ|| అంగ్ల జగ్గముద్ధ మభివృద్ధియయ్యును
హైందవజనులకు బంధుగయ్యె
భారతీయులు తమప్రభుకై విశ్వాస
ముల జూపనదెప్పు గలగనయ్యె
ఇండియాజనములు ఏలికై పోర
నిజరక్తధారల నెఱవయ్యె
భారతపుత్రులు ప్రాణమా నారముల్
ప్రేతయై ప్రభుక కన్నపగలిగె
అంగ్ల ప్రభువరుడల హైందవావీరున్న
రాజభక్తియు నీతియు రణరతుత్వ
మొక్కటగ్రహించు తరి ముగ్ధుడగలిగె
నితకంపెను నుపకార మెద్దినకు?
తే|| అంగ్లనైనిక నివయబవార్యమగుచు
చెలగుగావుత కైలాపునల యెత్తుకు
నారియూధ బాలంబు వన్నెమీఱ
జయముగాంచిత కేతులసంపాదించి

ఇనుపదారి ఆదాయము తక్కువగుట,
నీలూ ఆగస్టు 6:-ఈ దిగువ రెయిల్వేల ఆదాయము తగ్గినది.

బి. వి. అంకు నీ వి. రెయిల్వే	496000	రూపాయలు
తూర్పు బంగాళా యిరుపదాల్లు	258000	రూపాయలు
జి. వి. పి. రెయిల్వే	878100	"
బర్మా	1176000	"
యస్. వి.	5183000	"
టిరీహూట్	526300	"
ఇ. వి. ఆర్	858000	రూపాయలు
యస్. యస్. యస్. ఆర్	400000	రూపాయలు
యస్. డెల్లియు. ఆర్	662000	"
ఓ. అంకు ఆర్. రెయిల్వే	841000	"

“వార్తాపత్రిక”

పులికొండ పరబ్రహ్మముగారు.
నీ|| కడక ధారాళము + గా నిరంకుశతమ
నాలుగు వేదంబు + లోలిక బహు
యుక్తిప్రయుక్తుల + నొగిందెలపంగల
సారంపు కాస్త్రంబు + లాగునేస్య
ఇండియా మొదలుగ + నెల్లజేలంబు
వినువకకాల్పదక్ష + నడచియాడ
వరుస నగయ్యో + చరము తానితరంపు
మతసారములనెల్ల + కలిసి గ్రోల
దరివిజేవాదాధరి + తంబు, బహుళ
పద్యగవ్యాత్యకంబునై + పరిణమించు
పత్రికను జూడవండిన భవ్యతరపు
జ్ఞానమించుక గల్గును + మానవులకు.
నీ|| ఆత్మకు నెలెని + యానందమాయంగ
బహుమానంతుల ను + ద్దులకదెబ్బ
రగవంతములనయ + రాజించుమద్దుల
నీనెడి పదెంబు + తెలిమిజెల్లు
దనర సారెకుసారె + కునుచిత్తంబులై
చెలువారకట్టి యా + టలకు దెబ్బ
ననయంబు గాంచినం + తన మోదవార్షిధి
జాలంగదెప్పలం + డెలకేయు
దరివిజేవాదాధరి + తంబు, బహుళ
పద్యగవ్యాత్యకంబునై + పరిణమించు
పత్రిక గనంగ గూరిమి + పుత్రికగద
మహానిసతలంబు జదివెను + మానవులకు.
నీ|| ప్రయతతోజ్ఞుల + ప్రధితస్వంబుర
ధరగంధలవెంత + దినుకున్న
నంచితోన్న తీవ్రత + మించువైభవమున
తమకెన్ని యంద్ర భో + గములు నన్న
పునహంపురితి ను + మృతమిత్ర కళత్ర
బంధువర్ధంబుల + ప్రతియున్న
అద్దులేకచెలంగు + దొడతనంబుచే
నధికానమయింత + నయియున్న
దరివిజేవాదాధరి + తంబు, బహుళ
పద్యగవ్యాత్యకంబునై + పరిణమించు
పత్రిక గనంగ గూరిమి + పుత్రికగద
మహానిసతలంబు జదివెను + మానవులకు.
నీ|| కనయ కాంతిక-గ్రంథసంపాదకగూర్వు
పత్రిక, రత్నపుంబుత్రిక గద!
కనయత్రన సవా-ఘోషముదంబానగూర్వు
పత్రికగూర్మి-పుత్రికగద!
భృతిజగజ్జనదిత్తి-వృత్తిగదయ్యు
పత్రికగూర్మి-పుత్రికగద!
కాతుకముచిదిత + తివాక్యకానగూర్వు
పత్రిక, లేఖనా + చిత్రికగద!
తరివిజేవాదాధరి + తంబు, బహుళ
పద్యగవ్యాత్యకంబునై + పరిణమించు
పత్రిక గాంచవండి + భవ్యమైన
యాత్యమొకటిగల + నాళికరము.
నీ|| ప్రయదమరగ విజే + కములవార్తలెఱంగ
పత్రికలయకెంబు + పరిణమి
సత్కిరీదేశదే + కములకు బయంప
బుత్రికలయకెంబు + పరిణమి
ఘనగతిజ్ఞాన + ముదాసీ తెలివొంద
బుత్రికలయకెంబు + పరిణమి
మతిచలనముల్ల + భృతిసమకాన్యంగ
పత్రికలయకెంబు + పరిణమి
తరివిజేవాదాధరి + తంబు, బహుళ
పద్యగవ్యాత్యకంబునై + పరిణమించు
పత్రిక గాంచవండి + భవ్యమైన
యాత్యమొకటిగల + నాళికరము!

కావలెను

వార్తాపత్రికలలోను, మాస సంచికలలోను ప్రచురముల జేయుటకుందాన దీర్ఘపుల స్వతహా గీయగల సమర్థులను, అనుభవశాలియు నగు నొక పోగరిపనివాని (ఎడిటరు) అందు డిజైనరు) కావలెను. “O c/o ఆంధ్రపత్రిక మేనేజరు, అని గ్రామములయందు.

THE GREAT WAR.

Warsaw Occupied.

A VERY COSTLY TRIUMPH.

Russians Prepared to Abandon Riga.

FIGHTING ON THE CARSO PLATEAU

[Reuter's Agency.]

RUSSIA.

WARSAW STILL RUSSIAN.

German Attacks Repulsed.

Russians Occupy New Positions.

LONDON, August 6.—(4-15 A. M.)

PETROGRAD.—The communique does not mention the fall of Warsaw. It says that south of Blonie on the Road west of the City the Russians on August 4th repulsed German attacks. The enemy who lost enormously advanced close to the wire entanglements where they were stopped by Russian fire. The communique adds that the Russians in the Ivangorod district crossed unmolested to the right bank of the Vistula blowing up bridges behind them.

The Russians between the Vistula and the Bug on the evening of the third repulsed the Germans who lost enormously. The communique says:—"These local successes at numerous points ending with a short pursuit enabled the Russians the same night to occupy unmolested new and more advantageous positions on the left bank of the Bug. The Germans on the Narew front attacked in the direction of Lomza and from the Ostrolenka—Rozan front and took the offensive with considerable forces on the roads toward Ostrow.

Russians Retire Across the Vistula.

LONDON, August 6.

PETROGRAD.—It is officially announced that in consequence of the conditions of the general situation our troops covering Warsaw on the west have been ordered to retire to the right of the Vistula. They retreated at five in the morning of August 5 unmolested towards a new front assigned to them blowing up all bridges over the Vistula.

WARSAW EVACUATED.

To Save the City from Bombardment.

DESPERATE FIGHTING ON THE NAREW AND THE VISTULA.

Further German Advance Frustrated.

LONDON, August 7.

PETROGRAD.—A communique says:—"The Germans were repulsed on August 5th between the Rivers Divina and Niemen, where the situation is unchanged. Desperate fighting occurred all Wednesday night and Thursday on the left bank of the Narew on the roads from Rozan and Ostrolenka to Ostrow. A series of vigorous Russian counter-attacks held up the enemy on an extensive front at a distance of six miles from the river. The Russians captured a few hundred prisoners. Violent fighting here continues. All is quiet on the middle Vistula since the Russians retreated to the right bank. Warsaw was evacuated in order to save the city from bombardment. The fruitless attempts of the enemy to extend the zone of the occupation only continued in the Mazowiec district between Warsaw and Ivangorod. The battles on August 5th between the Vistula and the Bug were contested most stubbornly. The enemy concentrated his fire with massed artillery, and the Russians were obliged to retire a little northward. An Austrian communique simply mentions the continuance of the pursuit and of battles between the Vistula and the Bug.

UNDOUBTEDLY A BLOW.

What Russia's Loss Means.

Situation in Poland Undecided.

LONDON, August 6.

After the failure of four previous attacks the first of which began in October, the Germans have at length succeeded in capturing Warsaw. But a three month's battle was necessary to achieve this result, and it not merely cost them stupendous losses, but has left the situation in Poland still largely undecided besides giving the Western Allies further breathing space which may prove to have a more definite effect on the result of the war than the costly triumph at Warsaw. The loss of the city is undoubtedly a blow. It was the greatest military depot in Western Russia and the supply base for the Russian armies. It is generally understood to be a first-class fortress constituting with Ivangorod a double bridge-head on the Vistula. Besides the inner belt of five fortresses within the city on the left bank of the Vistula there is an outer belt of ten forts on the left and seven on the right bank of the Vistula, all no more than five miles from the city, which was thus at the mercy of the Germans. This was probably the reason for the Russian evacuation. It is believed that the whole fortress was equipped with fourteen hundred guns.

Disappointing Victory.

It is impossible that any of these or much other booty has fallen into the hands of the Germans. Indeed tele-

grams received via Amsterdam show that the transports of joy into which the whole of Germany was thrown were mingled with disappointment at the absence of details of booty and the number of prisoners, from official bulletins regarding the event.

All indications are that the Russians retreated in good order, leaving nothing of real military value.

Indescribable Enthusiasm in Berlin.

The Kaiser telephoned the news to the Kaiserin, who ordered General Kessel, commanding in Berlin, to send cyclists throughout the capital to announce the evacuation. They dashed through crowded streets, yelling the news. Indescribable scenes of enthusiasm ensued. The citizens and policemen kissed one another, crowds burst into the National Anthem, schools were closed, church bells pealed, houses were bedecked with flags, extra editions of the newspapers were thrown into the streets in bundles, and people fought for copies.

Prince Leopold of Bavaria has hitherto scarcely been mentioned in the enemy communiques. It is asserted that General Mackensen should have entered Warsaw, but owing to the necessity of satisfying the Bavarians, whose losses in Poland have been the greatest General Mackensen ordered the transfer of the command to Prince Leopold.

German Plans Regarding Poland.

It is reported that the Kaiser has arrived at Zoppot, near Danzig, and is expected to return to Berlin on Sunday to preside at an important conference, the suggested purpose of which is a proclamation of the semi-independence of Poland, with the Austrian Archduke Charles Stephen as King.

Polish Leaders on the Situation.

Poland Indissolubly United to Russia.

LONDON, August 7.

PETROGRAD.—Polish leaders recognise that everything commensurate with military prudence was done to save Warsaw and that by remaining longer the troops would have imperilled the Russian armies.

M. Chebeko, the Polish Member of the Council of Empire, speaking with emotion at a meeting of the Council said that amidst misfortunes the Poles remembered that a long series of historic facts welded them into a people indissolubly united with the Russians with whom they would struggle to the last breath.

Russian Opinion.

Russian Determination Strengthened.

LONDON, August 7.

PETROGRAD.—The evacuation of Warsaw has caused pain to Russian hearts, but it is the unanimous opinion that it only strengthens Russian determination to pursue the war to a victorious end. The newspaper "Retch" affirms:—"So long as the Army is intact we can confidently face the future." The "Bourse Gazette" says:—"Germany will exhaust her strength vainly in seeking to deal Russia a mortal blow." Another paper emphasises that Russia cannot lose Poland and the Baltic provinces without renouncing national problems and accepting the conditions of a semi-Asiatic State.

Before the Evacuation.

Messages from Warsaw despatched prior to the evacuation declared that the police, with their chief, were remaining to the last day. German airmen were daily dropping bombs on the city. Provisions were at famine prices. A party of Uhlans had crossed the Vistula, but were captured. The Germans as they advanced were meeting with innumerable fires and were preceded by detachments of military firemen, Jirardoff, Groitze and Blonie were blazing when they were occupied by the enemy.

A Berlin Communique.

Vague German Claims.

LONDON, August 8.

AMSTERDAM.—Further particulars regarding Warsaw are given in to-night's Berlin communique, which says that after the Russians had been expelled from the outer and inner line of fortifications without any damage to the city they retreated to the suburb of Praga on the right bank of the Vistula. Tremendous battles, however, are still raging northward and southward of the capital, and the Russian rearguards are evidently attacking gallantly and fiercely. The Germans make only the vaguest claims without mentioning any captures. The communique locally records cavalry battles in Courland, and hints at the investment of Novo Georgievski. It admits Russian attacks on the Narew front and also in the south eastern theatre.

A Russian Report.

German Attack on Fortresses.

LONDON, August 8.

PETROGRAD.—A communique says:—"The Germans are attacking the fortresses of Kovno and Ossowiecs. After

TELEGRAMS.

intense fire, followed by a huge gas cloud, the Germans assaulted Ossowiecs at dawn on Friday morning and carried the works near Sosna, but Russian fire and counter-attack dislodged them everywhere. Desperate fighting is proceeding on the Narew front. The enemy after a series of sanguinary actions, made a little progress on the roads to Ostrow on Friday. Desperate enemy attacks on Thursday evening in the region of Serotysk were repulsed. Hard fighting continues between the Vistula and the Bug.

German Progress in the Baltic Provinces.

Brave and Desperate Russian Attack.

LONDON, August 5.—(8-35 P. M.)

AMSTERDAM.—A Berlin communique says the Germans are making some progress in Courland and that terrific fighting is taking place between the Narew and the Bug. The communique speaks of brave and desperate counter-attacks by Russians especially eastward of Roshan.

The situation at Ivangorod is unchanged. The communique makes it evident that General Mackensen has not recovered from the severe check northward of Cholm. The communique concludes that cavalry have reached Vladimir south-westward of Kovle, indicating that the Russians have taken up new lines at Kovle.

Rapid German advance in Baltic Provinces.

Russians prepare to Abandon Riga.

LONDON, August 6.

A telegram from Petrograd says that the Germans continue their rapid advance in the Baltic provinces, and have reached the River Missa, a dozen miles east of the River Ekan, and the Aa tributary of the Bug but were here driven back in disorder on August 4th towards the Ekan abandoning much munitions in their trenches. German aero planes dropped bombs on Riga, which is now directly threatened. The Germans have passed the morass and lakelet region and reached a good forest country, where the local Germans, though Russian subjects, are guiding them. When the Russians were preparing to leave Riga, the Germans who had previously not been seen, swarmed into the streets and were unable to conceal their rejoicing. The advance of the enemy in the Riga direction indicates the extremely wide nature of the German flanking movement. Stubborn fighting continues east of Poneviesz, where the Germans are progressing very slowly.

GREAT BRITAIN

British Steamer Sunk.

Crew's Trying Voyage in Boats

LONDON, August 5.

The steamer "Midland Queen" has been sunk. The crew of seventy-two were hours in open boats without food before they were rescued. They included the engineer's wife and a child of eighteen months.

A Fire on the "Khyber."

LONDON, August 5.—(9-30 P. M.)

A fire originating in the bunkers broke out on the P. and O. steamer "Khyber" from Bombay which arrived yesterday at Tilbury. The tugs of the fire brigade are pumping water into the bunkers.

Damage not Serious.

LONDON, August 6

The fire on the steamer "Khyber" has been controlled. The damage is not believed to be serious. The cargo was unloaded with expedition.

FRANCE.

French Commander in the Dardanelles.

The Defender of Verdun

LONDON, August 6.—(9-45 P. M.)

PARIS.—The "Gazette" announces that the famous General Sarriat has been appointed Commander-in-Chief of the French force in the Dardanelles.

General Sarriat distinguished himself at the battle of the Marne by his defence of Fort Troyon against the Crown Prince's furious and repeated attacks. He has defended Verdun in the most skilful manner during the last eleven months. He will be succeeded by General Humbert.

Artillery and Grenade Duels.

Lively Fighting in Alsace.

LONDON, August 7

PARIS.—A communique mentions merely artillery duels on the whole front.

PARIS.—This afternoon's communique says—There have been grenade fighting at Souchez and artillery combats at Tracy le Val and Berry au Bac. Very lively fighting has occurred in Argonne. A strong German reconnaissance in Lorraine was dispersed.

ITALY.

The Pope and Peace.

A New Step.

LONDON, August 6.

A telegram to the "Daily Telegraph" from Rome says the Pope is about to take a new step in favour of peace invoking specially the co-operation of neutral countries.

Italian Progress Maintained.

Good Work of an Airship.

LONDON, August 5

ROME.—A communique says nothing important has happened on any front, but the Italians have progressed somewhat on the Carso Plateau taking 160 prisoners.

An Italian airship bombed the camps around Lake Doberdo and another bombarded the Opno railway. While returning they were attacked by an Austrian seaplane which dropped three incendiary bombs from above. The airships fire put the seaplane to flight. Both airships returned undamaged.

TELEGRAMS.

GREAT BRITAIN.

German Navy must be Shattered.

A British Marquis's Message.

LONDON, August 5.
The Marquis of Linlithgow in a message to Leith on the anniversary of the outbreak of war asks Britons to keep their eyes fixed on the German navy. Any peace terms not including the shattering of Germany's Sea Power must be rejected. Only thus can the life of our children be made worth living.

FRANCE.

Fierce Attacks in Argonne.

Crown Prince's Temporary Success.

PARIS, August 7.
The Germans yesterday launched fierce attacks in Argonne, and the Crown Prince's army in the evening succeeded in penetrating into a French work but was driven out by a counter-attack. Then at night time the Germans attacked in the Fille Morte Sector and gained a footing in a trench from which however they were immediately expelled except over a front of thirty yards. The Communique adds that the enemy delivered extremely violent assaults in Vosges especially against Lingekopf and Schratzmamele and the neck between these hills. The Germans were completely defeated and suffered heavy losses. Before one of our companies alone over a hundred German dead were hanging from wire entanglements.

A French Bulletin.

LONDON, August 8.
PARIS.—The communique says:—Artillery actions occurred in Woevre and on the western front. Soissons was bombarded. Only bomb fights occurred in Argonne. Germans in Vosges again attacked Lingekopf but were repulsed.

RUSSIA.

Agreements are Sacred to Russia.

The "Novoe Vremya" on Peace Proposals.

PETROGRAD, August 9.
The "Novoe Vremya" referring to the rumours in Petrograd and Moscow of German peace proposals to Russia says that "Russia does not desire peace but victory. Moreover Russia signed an agreement with the Allies not to conclude a separate peace. Agreements are for her not 'Scraps of paper'."

A Russian Statement.

LONDON, August 8.
PETROGRAD.—The official statement says:—In the direction of Riga we dislodged the enemy from the region between the rivers Dwina, Gaik and Aa. The enemy attacks on Kovno and Osewiec were repulsed on August 6th and not renewed on the following day. The enemy continues vigorous attacks from the Narwa line along the whole front and great forces are acting against the Lomza-Ostro sector. There have been obstinate rearguard actions on the left of Vitepsk. We captured hundreds of prisoners in counter-attacks. We successfully exercised pressure on the enemy's advance left of the Bug.

ITALY.

Italian Air Raid on Pola.

Italian Dirigible Brought Down.

LONDON, August 8.
ROME.—An Italian dirigible, attacking Pola, where many successful raids have been made, was brought down by gunfire and the crew of six were captured.

Stubborn Battle on Carso Plateau.

LONDON, August 8.
ROME.—The battle on the Carso Plateau still continued with great stubbornness yesterday, but last night the Italians made considerable progress taking a large number of prisoners. The Communique reports that the Austrian artillery fired an incendiary shell into Montalcune Doctard causing a fire and the Austrians there attempted by a curtain of shrapnel to prevent the Italians extinguishing the fire which however was soon controlled.

AUSTRALIA.

Australia's Determination.

German Influence to be Destroyed.

LONDON, August 6.
MELBOURNE.—Mr. Hughes, Attorney-General has declared that the Commonwealth will pursue unflinchingly the policy of destroying German influence wherever it used to exist, especially the German worldwide hold upon the metal industry.

SOUTH AFRICA.

Machine Guns for South African Contingent

LONDON, August 7.
Subscriptions are being raised throughout South Africa to supply the overseas contingent with machine guns.

GERMANY.

Germany's Need of Men.

Men 50 Years Old to be Called Up

LONDON, August 6.—(9-20 P. M.)
AMSTERDAM.—The German Government is negotiating political leaders for the passage of a Bill calling to the

TELEGRAMS.

colours men up to fifty. Such a decision would produce a most profound effect throughout Germany, but there is little doubt that it will be adopted by the Reichstag.

A German Outrage.

LONDON, August 8.
A Japanese Volunteer named Ykashimy has arrived at Vilna with both ears cut off. The atrocity was committed by Germans.

NEW ZEALAND.

New Zealand Minister of Munitions.

LONDON, August 5.—(9-45 P. M.)
WELLINGTON. The National Ministry includes Mr Myers as Minister of Munitions and Supplies.

PORTUGAL.

Portugal's New President.

LONDON, August 7.
LISBON.—Bernardino Machado has been elected President of the Portuguese Republic.

INDIAN TELEGRAMS.

(NEWS BUREAU.)

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, August 8.
The following has been received by the Viceroy from the Secretary of State:—

Warsaw Evacuated.

LONDON, August 8.—The Russians have evacuated Warsaw and Ivangorod. A Russian Communique says:—"In view of the general situation, the Russian troops covering Warsaw retired on Thursday morning without being attacked by the enemy to a new front on the right bank of the Vistula, blowing up behind them all the Vistula bridges; in Ivangorod district also the Russian troops unmolested by the enemy crossed to the right bank of the Vistula blowing bridges behind them. On other fronts, the Russians say, near Riga the enemy after actions on the river Mussa fell back towards the river Ekan. East of the Poniviez the Germans again advanced a little and are now 35 miles east of Avligsia.

A German communique says:—"On the Narwa front, the enemy delivered attacks in the direction of Lomza and front of Ostrolenka Rozan and took the offensive with considerable forces." on the roads towards Ostrow extremely desperate battle is in progress. On Wednesday the enemy crossed the river Orz at several points. The German communique says the Germans are progressing towards the Komza-Ostrow-Wyaskow road between the Vistula and the Bug. The Russians late in the evening of 3rd repulsed the Germans inflicting enormous losses on them. The successes enabled the Russians the same night to occupy unhindered a new and better front on the left bank of the Bug as well as in the direction of Vladimir Volynsky and Kovel to the East of the Bug. Germans say their cavalry entered Vladimir The Volynsky.

Attacks in the Vosges.

The French report very violent attacks in the Vosges on the heights dominating Ficht from the north. The French retained all positions.

The Italian Report.

"On the Carso plateau the enemy made violent attack on Cappericio wood. The Italians withstood the shock and assuming a vigorous offensive carried very extensive entrenchments dominating the access to San Marino Del Carso 3 miles from the east of Sagrado on the Isonzo.

The Statue of the Viceroy.

For Bankipore.

SIMLA, August 7.
Mr. Herbert Hampton a well-known sculptor who was commissioned to execute the Viceroy's statue for Bankipore and the busts of Sir John Jenkins and Sir Guy Fleetwood Wilson both Vice Presidents of the Council Chamber at Delhi is coming out again this autumn. His Excellency's statue at Bankipore will be unveiled by Sir Charles Bayley before he leaves for England to join the India Council. The ceremony will take place in November. Mr. Hampton is bringing the busts himself. These are the gifts of the non-official Members and will be placed in the ante-room of the Council Chamber.

Sir John Jenkins' Bust.

Khan Zulfikar Ali Khan has been acting as Secretary to the Jenkins Memorial. Sir John's many friends all over India and Bombay will be pleased that his services to the Government of India have been suitably recognised by his non-official colleagues.

Sir Wilson's Bust.

Sir Guy Fleetwood Wilson's bust is a splendid piece of work and the Hon'ble Sir Gangadhar Chitnavis has already collected the funds required for the purpose. Both the busts may be formally unveiled by H. E. the Viceroy in winter.

Indentured Emigration Question.

To be Considered this Cold Weather

SIMLA, August 9.
The report on the indentured emigration submitted by Messrs McNeill and Cheman Lal was circulated among Local Governments for their opinions which are now re-

TELEGRAMS.

ching Simla. Replies from Madras and Bengal which are the two Governments mainly concerned are being awaited. This question which is one of great political and economic interest is receiving careful consideration in the Government of India and possibly it will be brought to a definite issue the cold weather. Mr. Gokhale raised this question in the Imperial Legislative Council after the publication of the report of the committee presided over by Lord Sanderson to which Lord Minto's Government returned a sympathetic but non-committal reply.

Decrease in Railway Earning.

SIMLA, August 6.
Among the railways which are showing decrease in their earnings, are B. B. and C. I. Rs. 4,96,000 the Eastern Bengal Rs. 2,58,000, G. I. P. Railway Rs. 8,78,000, Burma Rs. 1,175,000, the South Indian Railway Rs. 5,13,000, Tirhoot Rs. 5,20,000. East Indian Railway showed an increase of Rs. 8,58,000, Madras and Southern Mahratta Railway Rs. 4,00,000, North Western Railway Rs. 5,62,000, Oudh and Rohilkhand Railway Rs. 8,41,000.

CALCUTTA.

The Calcutta University.

Mr. Watson's Alarm Resolution Postponed

CALCUTTA, August 7.
At to-day's meeting of the Senate of the Calcutta University, Mr. Watson moved that the Senate moves with alarm the rapid increase in the percentage of passes in the University examination, especially the Matriculation and the B. A. examinations which have taken place in recent years and desires an immediate enquiry to be held as to its cause and significance. A lengthy discussion followed in the course of which Sir Asutosh Mookherjee intimated that he had an intention to move that a committee should be appointed to report on the conditions of recognised schools and affiliated colleges, what improvements had been effected on them since 1905 and what further improvements were required to increase their efficiency and generally to report on the courses and standard prescribed by the regulation of the Faculty of Arts and Science. To give Sir Asutosh an opportunity to move his motion the consideration of the item was postponed.

Answers for more than the Specified Questions.

Some animated discussion took place regarding the procedure to be observed by the examiners in giving marks when candidates had answered more than the specified questions required. In such cases, the rule was to select the best answer out of the whole paper. The Senate resolved that candidates for examinations exceeding the number of answers required by the examiner's note at the head of the question paper shall only be entitled to marks assigned for the number required by the examiner taken, in order which they are answered in the candidate's paper.

Hospital Arrangements in Basra.

NOT SO SATISFACTORY.

An Officer's Letter.

CALCUTTA, August 7.
A letter from an Officer of the Bengal Ambulance Corps from Bussorah under 16th July which gives accounts of events subsequent to the arrival at Amara had been published. The letter has been passed by the censor. The writer says: "We left Bussorah at an hour's notice on Sunday last coming up in a river paddle steamer which with our baggage and ourselves and some other details was packed. We took four days to do the distance to Amara which is about 150 miles from Bussorah on the Tigris traveling at the rate of about three miles an hour against a strong current. Amara is nearly the farthest point held in force in this direction. We have been directed to form a hospital here of the nature of an advanced General Hospital as they are not conducting the sick rapidly from here. After several changes of orders we have been given the old Turkish barracks to convert it into a hospital for any thing up to about 400 sick and we went into them this morning at the same time taking over 160 sick and a prospect of taking 610 more to-morrow. The D.D.M.S. has made us responsible for a very important part of the arrangements which if we fail to carry out satisfactorily will make things uncomfortable. However the arrangements have not been satisfactory of late owing to the great amount of sickness and it will not be quite as if we were filling up a place in the organisation which had been successfully carried out before.

Temporary Lull in Wheat Exports.

CALCUTTA, August 8.
There has been a lull in wheat exports from India during the past few weeks owing to the uncertainty about the monsoon. Now that good rain has fallen over a greater part of the country, however, very large amount of wheat in store must shortly be again coming out on offer for exportation. The recent hardening of prices at home which was due to temporary bad weather in the United States is already showing signs of giving place to easier rates. News of Canadian crop being excellent already forty eight shillings per quarter begins to be heard of at home for the next month compared with fifty-five last month and sixty-seven last June. This must soon be beginning to affect rates in India.

BURMA.

Prevention of Mortality Amongst Children.

RANGOON, August 9.
The branch of the Society for the prevention of mortality of infants was inaugurated on Friday at Moulmein. Mr F. S. Christie I. C. S., Commissioner presided at the meeting. There are three other similar branches in Burma namely at Rangoon, Mandalay and Akyab.

TELEGRAMS.

Export of Rice from Burma.

RANGOON, August 7.
Exports of rice from Burma in seven months ending 31st July totalled 1,960 thousands of tons leaving available for export 540 thousand tons of Government's estimate of total rice crop, viz. 2½ millions. Last year up to July the exports were greater by 149 thousand tons and in the remainder of the year, the actual exports were fifty thousand tons more than the estimated balance available this year, the total actual shipments in 1914 being 2,698 thousand tons. Rangoon's share of business was 1,475 thousand tons this year which was 68 thousands better than last year. Since January this year Rangoon has exported 309 thousand tons to Europe, 886 thousand to India, 273 thousand tons to the Straits and the Far East and the balance of 57 thousands to America.

UNITED PROVINCES.

A Case of Criminal Breach of Trust.

ALLAHABAD, August 8.
The Chief Justice at the Allahabad High Court on Saturday disposed of a reference made by the Additional Sessions Judge, Gorakhpore in the case of King Emperor vs. Bakaram Prasad in which the accused was charged with criminal breach of trust in respect of Rs 311-7-9. The accused was employed as an Accountant in the Gorakhpur European Club and in his capacity as such is alleged to have defalcated the above sum. The Additional Sessions Judge in reference to the High Court said as he had initiated proceedings as a member of the Club he thought he could not try the case. In the appeal his Lordship transferred the case to the Sessions Judge, Benares. The accused was originally convicted by the Joint Magistrate of Gorakhpur of the above offence and sentenced to 2 years' rigorous imprisonment and a fine of Rs. 500, in default 6 months' further rigorous imprisonment.

The "Empire and Constitution."
A Reply to the "Pioneer."

LUCKNOW, August 7.
The "Advocate" in a sarcastic reply to the "Pioneer" on the Empire and Constitution says that despite the Pioneer's omission of India's claims which are legitimate she is bound to have a respectable position in the Imperial Federal Council which will be translated into an actuality as soon as the war is over. The "Advocate" quotes Lord Carmichael, Sir Valentine Chirol and others and the principle urged by the "Pioneer" itself which is in favour of India's hopeful future.

PUNJAB.

Bank Managers Arrested
Bail Refused.

LAHORE, August 8.
The special correspondent of the "Bulletin" at Ludhiana reports that charges of cheating under section 484 of the Indian Penal Code were framed on Saturday against the Manager and Accountant of the Kathiawar Ahmedabad Banking Corporation, Ludhiana Branch, in connection with the renewal by them of a fixed deposit receipt without the authority of the depositors. Bail was refused by the Ludhiana Magistrate. The Managing Agent of the Branch Mr. Teju Ram was discharged. This case has created a great sensation in the neighbourhood. The Bank in question is in liquidation and its ramifications extended from Bombay all over Rajputana, Sind, Northern India and the United Province.

The Ravi Murder Case.

LAHORE, August 8.
In connection with the case in which a woman was found hanging from a tree near the river Ravi, further investigations of the Police are reported to have resulted in establishing that the woman was Sant Kour and that she was a resident of Montgomery district who fled to Lahore after a domestic quarrel. It is stated that the clue to identification was furnished by the manager of a laundry at Lahore where the deceased had once sent linen for washing. Startling developments are expected.

Police Search a Printing Press.
Newspapermen in Trouble.

LAHORE, August 8.
Excitement was caused in the Markali quarter of Lahore to-day owing to search by the Police of the National Steam Press owned by Lala Karim Chand who was informed that his security of Rs. 2,000 would be forfeited in connection with the publication of various issues of the Urdu monthly "Arya Musafir" edited by Lala Sant Ram and managed by Lala Rajpal. The Police next raided the "Musafir" offices and took away copies of various recent issues. It is understood that action under the Press Act has been taken against this magazine in respect of articles appearing in three issues. Further more, the Editor and the manager have been required to attend at the Police station this evening in respect of another article against which exception is taken under section 292 I. P. C. as being obscene in its nature.

Want of Rain in the Punjab.

LAHORE, August 6.
Want of rain in Lahore is causing some uneasiness. Reports from neighbouring districts show that rain has fallen there. So far as Lahore has had no mitigation of excessive heat except for occasional dust storms. Price of foodstuffs are high, wheat being nine and half seers per rupee.

BOMBAY.

The Death of a Bank's Head Clerk.
Verdict of Suicide.

BOMBAY, August 7.
The jury gave a verdict of suicide with regard to the death of Sham Rao Madhav Rao, Clerk, National Bank

TELEGRAMS.

of India whose body was found a few days ago from a well behind Elphinstone School. It appears that the deceased was taken by a broker called Shankar at midnight to a house of one named Ibrahim who laid false charges against the deceased and threatened to prosecute him unless he paid him large sums. The deceased gave a promissory note for a big sum. Police enquiry showed that this was true and that Ibrahim had played such tricks with others also.

Three Victims of a Tragedy.

Mr. Farrow also Dies.

BOMBAY, August 6.
Mr. Farrow victim of the Appollo Bunder tragedy died last night. Inquest was held over his body this morning and the Jury gave verdict that he died of wounds inflicted by Mr. Wilkinson by a revolver.

Bombay Share Market.

BOMBAY, August 7.
To-day share market remained steady in milk shares September delivery. David remains unchanged of 537 1½. Fazulbhoy at 377 1½, Standard 902 1½, Swadeshi 1,400, Tata, Iron and Steel share kept at demand 105 1½, D. & C. 206 1½. There is good demand for these shares. Government paper, 88 1½.

The Town Planning Act.

A Protest to Apply it to Poona.

POONA, August 7.
The Poona City Municipality recently resolved by a majority of votes to ask the Government to apply the Town Planning Act to the city of Poona. A public meeting held this evening in the Kirtoskar Theatre and presided over by Sardar Meherdale passed a resolution requesting the Government to withhold the necessary permission in view of the unsatisfactory financial position of the Municipality. A Committee was also appointed to carry correspondence in the matter.

The Bombay Aquarium.

BOMBAY, August 6.
The Government of Bombay appointed a Committee with the Collector of Bombay as Chairman, and the Consulting Architect to Government, Mr. W. S. Miliar Honorary Secretary to the National History Society, and two representatives, one of Bombay Municipality and the other of the Improvement Trust, as members to consider the proper location of the proposed aquarium in Bombay. It will be remembered in this connection that the Bombay Government deputed last November two officers Messrs. Miliar and Breslaner to Madras to study on the spot the arrangements both existing and proposed in connection with the Madras Aquarium.

Sir Henry Cotton's Health.

Giving Cause for Anxiety.

BOMBAY, August 8.
Letters by to-day's mail state that Sir Henry Cotton's condition had been giving cause for considerable anxiety, but when the mail left, he was slightly better and able to leave London for a change in the country.

Cricket Matches.

Europeans Beaten.

BOMBAY, August 8.
The Hindu Gymkhana beat the Bombay Gymkhana at Cricket yesterday by 55 runs the scores being 145 and 90 respectively. Mr. W. P. Lalpade was the principal scorer for Hindus making 19, not out. Mr. Bhat Wadekar took 4 wickets for 34 and Mr. Khothare 5 for 23. For the Bombay Gymkhana Mr. C. G. Staleman took 6 for 32.

Bombay's Trade Market.

Quieter Tone in Peace Goods.

BOMBAY, August 7.
In the piece goods market quieter tone has prevailed and deliveries show appreciable falling off during the week. Bazar rates for several styles are steady as holders are not pressing sales in view of the firmness of the home markets. Notwithstanding the scarcity of orders suppliers have been quite unable to reduce the price of cloth as the cost of production is increasing more and more as time rolls on. All classes of dyed and printed goods particularly are becoming extremely difficult to negotiate as the dye difficulty is growing more acute than ever. Grey cloths remain in an unsatisfactory position.

Demand for ready sugar continues fairly and prices remain the same as last week. Forward business has shown fluctuating tendency. The S. S. Oolabarua arrived from Java bringing 45,000 bags of sugar and the S. S. Pasha with 80,000 bags is expected at any time. Strong efforts are directed in the money market to prevent the wanton slump in the price of 3½ per cent Government paper. There are a few brokers, jobbers and others in this market who do not comprehend the gravity of the situation.

Sir William Meyer is one of the greatest supporters of the price of the rupee paper the market has seen since the time of late Mr. Premchand Roychund. He has publicly thanked the Bank of Bengal for the patriotic enterprise in making the last five crore loan a brilliant success. Let it be firmly understood that in endeavouring to moderate the fall of the rupee securities leading brokers of this city have no interests in protecting operations of their clients and that their sole desire is to support the credit of the State issues.

It is not contemplated to keep up the Government paper at any artificial height or to intervene in the freedom of the market. Bankers and brokers fully understand the law of finance that money and capital will go where they earn the highest return. There can be no interference against this law but there will be severe objections from authorities, banks and brokers against causing the wanton depreciation of public funds. The

TELEGRAMS.

conditions of the new four per cent loan are so attractive and tempting that a number of purchasers have rushed in and the loan is likely to be oversubscribed. The absence of investors in the share market is keenly felt and hence there was little business, quotations remaining almost unchanged. Tata Iron and Steel company ordinary shares were placed at Rs 105 ½ and deferred shares at Rs 206 ½ for September delivery. The Tata hydro-electric ordinary shares were quoted at Rs 1072 ½ and Preference at Rs 1085.

A donation of Rs 6000.

BOMBAY, August 9.
The Maharaja Gaekwar has sent a donation of Rs 6,000 to Lady Willingdon for the Women's Branch of the Bombay Presidency and Relief Fund.

A Brahmin Prince to the Front.

POONA, August 7.
Sir Parasharam Rao Bhausaheb Patwardhan, the chief of Jamkhandi, is shortly leaving for the front with three ambulance motors and four followers. He is the first Brahmin Prince to thus place his personal services at the disposal of the Government.

Mr. Hill Visits Poona Seva Sadan.

POONA, August 8.
Mr. Hill visited the local "Seva Sadan" where he was received by the President Mrs. Ranade, Mrs. Devadhar, Rao Bahadur Godbole and many others. He was shown over the different classes and was pleased to see the "Seva Sadan" located in a house of its own. He was sorry to find that the organisers could with great difficulty make both ends meet and promised every help in the direction of the improvement in the financial position of the "Sadan."

Mr. Hill at Poona.

POONA, August 7.
The Hon'ble Mr. Hill who is staying at Government House as guest of the Governor inspected the Primary School buildings of the Nutan Marathi Vidyalaya. Yesterday evening he spent about half an hour on the premises seeing different parts and expressed himself delighted to see the completion of a building the corner stone of which was laid by him two years ago. He congratulated the managers of the institution on the progress they were showing.

BEHAR.

Mining Education in Bengal and Behar.

BANKIPORE, August 8.
With regard to the subject of mining education in Bengal and Bihar and Orissa, the Indian Mining Association received a letter from the Bengal Government saying that the Government could not hold out any definite promise that a school of mines would be established within the next five years, that evening classes would be continued on the lines recommended by the Advisory Committee after the establishment of the school, that suitable candidates from Bengal and Bihar and Orissa would have the first claim to admission to the school, that the coal industry be asked to provide one-third of the following recurring annual expenditure during the first four years, 1st year Rs. 26,952, second year Rs 32,792, third year Rs 37,832, fourth year Rs. 51,888 and thereafter one-third of the estimated recurring annual expenditure of Rs. 70,368.

The Bankipore University.

A Question by the Calcutta University

CALCUTTA, August 7.
The Government of India was asked by the Vice-Chancellor and the syndicate whether in view of the prospective establishment of a separate University at Bankipore applications from colleges in Bihar and Orissa should be entertained by them. The Government of India after consulting the Government of Bihar and Orissa replied that the local Government considered it desirable that the University of Calcutta should continue to entertain applications for affiliation but that they would be glad if the Syndicate could convey to them early an intimation of any application received for additional affiliation.

MYSORE.

The Bangalore Horticultural Show.

BANGALORE, August 8.
The Horticultural show was opened at Lalbagh at 3-30 P. M. on Saturday the 7th instant, a large number of people including many European ladies and Gentlemen being present. The exhibits included vegetable products as well. The Flower Parade commenced at 5-30 in the evening. The weather proved propitious. Exhibits were grouped into seven classes, and a separate committee of Judges examined each group and fixed the award. H. H. The Maharaja graciously offered silver cups for competition of the flower show and these were distributed by H. H. the Yuvaraj. The Bangalore Palace Gardens scored highest among the professionals silver cup. Mr. Ramshaw scored highest among professionals and won the amateurs and won the amateur silver cup.

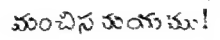
Dasara Exhibition not to be Held.

BANGALORE August 6.
To-day's Government notification states that Dasara Industrial and Agricultural Exhibition will not be held this year.

100% of the total number of cases in the study were included in the analysis. The results of the analysis are presented in Table 1. The results show that the majority of cases (60%) were in the 18-24 age group, followed by the 25-34 age group (25%). The majority of cases (75%) were in the 18-24 age group, followed by the 25-34 age group (25%).

వెండ్లూరి పెరుగు సుగంధ తైలము.

Dr. D. B. SAVANT, No, 144 Fanaswadi, No, 2, Bombay

ఎన్. రంగనాథం నెట్టి అ మా బ్రదర్లు, మదరాసు.

సంఘటిత అండ్ కలెక్టివ్, బడిరుక్కి, మద్రాసు

20 చినాబజార్ కోడు మదాసు.

సెం. 7, కోప్ వెంకటాచలయ్యర్ సుండు, మదరాసు.

21, నామ్మంపేటి, బొంబాయి.

Galley & Co, 149, Broadway, Madras.